

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

Nr. 1463-416

Chișinău

14 06 2013

**Biroul Permanent
al Parlamentului
Republicii Moldova**

În temeiul articolelor 73 și 74 din Constituția Republicii Moldova, se prezintă spre examinare prioritară proiectul de lege *privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare* (autor – Ministerul Mediului), aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr.352 din 12 iunie 2013.

Anexă: Hotărîrea Guvernului nr.352 din 12 iunie 2013

– 2 ex.

Proiectul de lege nominalizat

- 2 ex.

Nota informativă

- 2 ex.

Prim-ministru

Iurie LEANCĂ

Ex. A. Albul
Tel.250241

14 06 258 13

Parlamentul Republicii Moldova

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÎRE nr. 252

din 12 iunie 2013

Chișinău

Privind aprobarea proiectului legii serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare

În legătură cu necesitatea stabilirii cadrului juridic unitar privind înființarea, organizarea, gestionarea, reglementarea, finanțarea, exploatarea, monitorizarea și controlul funcționării în localități a serviciilor publice de alimentare cu apă potabilă, industrială și de canalizare a apelor uzate menajere, creării și îmbunătățirii cadrului legislativ ce ține de domeniul alimentării cu apă și canalizării, aducerii legislației în vigoare în concordanță cu legislația Uniunii Europene, Guvernul HOTĂRĂȘTE:

Se aprobă și se prezintă Parlamentului spre examinare proiectul legii serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare.

Prim-ministru

IURIE LEANCĂ

Contrasemnează:

Viceprim-ministru,
ministru economiei

Valeriu LAZĂR

Ministrul mediului

Gheorghe Șalaru

Ministrul dezvoltării regionale
și construcțiilor

Marcel Răducan

Ministrul justiției

Oleg Efrim

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA

LEGEA

privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

CAPITOLUL I Dispoziții generale

Articolul 1. Scopul legii

Prezenta lege stabilește cadrul legal necesar pentru crearea, organizarea, gestionarea, reglementarea și monitorizarea funcționării serviciilor publice de alimentare cu apă potabilă, industrială și de canalizare a apelor uzate menajere și industriale (în continuare – servicii publice de alimentare cu apă și de canalizare), în condiții de accesibilitate, disponibilitate, fiabilitate, continuitate, competitivitate, transparență, cu respectarea normelor de calitate, de securitate și de protecție a mediului pentru asigurarea funcționării eficiente a sistemelor publice de alimentare cu apă și de canalizare.

Articolul 2. Domeniul de aplicare

(1) Prezenta lege prevede:

- a) reglementarea activităților de prestare a serviciilor publice de alimentare cu apă și de canalizare;
- b) exploatarea, întreținerea și extinderea sistemelor publice de alimentare cu apă și de canalizare;
- c) determinarea și aprobarea tarifelor reglementate la serviciile publice de alimentare cu apă și de canalizare;
- d) funcționarea sistemelor publice de alimentare cu apă și de canalizare;
- e) securitatea și fiabilitatea în alimentarea cu apă a consumatorilor;
- f) protecția drepturilor consumatorilor cărora li se prestează servicii publice de alimentare cu apă și de canalizare;
- g) accesul nediscriminatoriu garantat tuturor persoanelor fizice și juridice la serviciile publice de alimentare cu apă și de canalizare, în condiții contractuale, și în conformitate cu actele legislative și normative în domeniu.

(2) Prezenta lege stabilește funcțiile autorităților publice centrale și locale de reglementare a serviciilor publice de alimentare cu apă și de canalizare, precum și drepturile și obligațiunile consumatorilor și ale operatorilor care

prestează servicii publice de alimentare cu apă și de canalizare în localități, indiferent de mărimea și forma organizatorico-juridică a acestora.

(3) Serviciile publice de alimentare cu apă și de canalizare se organizează prin crearea și exploatarea unei infrastructuri tehnico-edilitare denumite sisteme publice de alimentare cu apă și de canalizare.

Articolul 3. Noțiuni și definiții

Termenii utilizați în cuprinsul prezentei legi se definesc după cum urmează:

aducțiune – parte a sistemului public de alimentare cu apă, constituită din rețeaua de conducte cuprinsă între punctul de captare și rețelele publice de transport sau de distribuție a apei;

apă industrială – apă necesară asigurării unui proces tehnologic (industrial, agricol etc.), care îndeplinește condițiile de calitate specifice, stabilite prin acte legislative și normative în domeniu;

ape uzate menajere – ape de canalizare rezultate din folosirea apei în gospodărie, instituții publice și servicii, care provin din metabolismul uman, din activități menajere și igienico-sanitare și deversate în sistemul de canalizare;

apă uzată industrială – apă uzată, care provine din procesul de producție al unei industrii;

aviz de racordare – aviz în scris, eliberat solicitantului de către operator, în care se indică condițiile tehnice și economice, optime, inclusiv punctul de racordare, precum și lucrările pe care urmează să le îndeplinească în mod obligatoriu solicitantul, pentru racordarea instalației sale interne de apă la sistemul public de alimentare cu apă și de canalizare;

branșare (racordare) – realizarea ce către operatorul rețelelor publice de alimentare cu apă și de canalizare a unei conectări permanente a instalației interne de apă și/sau canalizare a consumatorului la rețelele publice de alimentare cu apă și/sau canalizare;

branșament (racord) de apă – conductă de apă care face legătură între rețeaua publică de transport sau de distribuție a apei și rețeaua interioară a unei incinte sau a unei clădiri;

condiții tehnice – document scris, emis de operator, pentru proiectarea rețelelor de alimentare cu apă și/sau de canalizare, care stabilește locul de branșare și/sau racordare, condițiile de prestare a serviciilor, parametrii cantitativi și calitativi ai serviciilor la branșamentul și/sau racordul consumatorului prin care operatorul se angajează să presteze servicii de alimentare cu apă și/sau de canalizare;

conectare neautorizată – racordare a instalațiilor interne de apă la sistemul de alimentare cu apă și de canalizare, efectuată samavolnic de către persoane fizice sau juridice;

consumator – persoană fizică sau juridică care beneficiază de servicii publice de alimentare cu apă și de canalizare în baza unui contract încheiat cu operatorul;

consumator casnic – orice persoană fizică sau juridică care utilizează serviciile de alimentare cu apă și de canalizare prestate de operator în bază de contract, pentru necesități casnice nelegate de activitatea de întreprinzător sau cea profesională;

subconsumator – persoană fizică sau juridică ce beneficiază de servicii publice de alimentare cu apă și de canalizare prestate de operator în bază de contract, instalațiile interne ale căreia sînt conectate la rețelele de alimentare cu apă sau de canalizare ale unui consumator;

consum fraudulos – consum de apă sau deversarea apelor uzate prin conectarea neautorizată a instalațiilor interne de apă și/sau de canalizare la sistemul de alimentare cu apă și de canalizare al operatorului prin evitarea contorului sau implicarea în funcționarea contorului, încălcarea regulilor de folosire a serviciilor de alimentare cu apă și/sau de canalizare, precum și în lipsa contractului de prestare a serviciilor de alimentare cu apă și/sau de canalizare.

contor – aparat pentru măsurarea consumului de apă sau a volumului de ape uzate evacuate, utilizat de către operator și consumator și instalat conform cerințelor documentelor normativ-tehnice în vigoare;

cămin de vizitare – construcție subterană destinată pentru protejarea și accesul la robinetele de reglare a debitului de apă, de golire, de aerisire etc.

instalații interne de apă – totalitatea instalațiilor de aprovizionare cu apă și bransamentul de apă aflate în proprietatea sau în administrarea consumatorului și amplasate după punctul de delimitare, prin care se asigură utilizarea apei de către consumator;

instalații interne de canalizare – totalitatea instalațiilor aflate în proprietatea sau în administrarea consumatorului, inclusiv racordul de canalizare, care asigură preluarea și transportarea apei uzate de la instalațiile interne de apă pînă la căminul de racord din sistemul public de canalizare;

master plan – document de planificare generală a dezvoltării pe termen lung a infrastructurii de alimentare cu apă și canalizare, elaborat pentru o anumită regiune, raion sau localitate (municipiu, oraș, sat, comună);

operator – persoana juridică care dispune, operează, exploatează și întreține un sistem public de alimentare cu apă și/sau de canalizare și prestează consumatorilor servicii publice de alimentare cu apă și/sau de canalizare în baza unui contract direct;

punct de delimitare – loc în care instalațiile interne de apă și/sau de canalizare ale consumatorului se racordează la sistemul public de alimentare cu apă și/sau de canalizare și în care patrimoniul consumatorului se delimitează de rețeaua publică de alimentare cu apă și/sau de canalizare în funcție de dreptul de proprietate.

La rețelele de alimentare cu apă, punctul de delimitare este locul la care se unește bransamentul de apă al consumatorului la rețelele publice de distribuție a apei. Excepție fac doar blocurile de locuințe și punctele termice centralizate, pentru care punctul de delimitare al rețelelor de alimentare cu apă este partea exterioară a peretelui blocului de locuit sau punctului termic respectiv (în cazul în care rețelele pînă la peretele exterior se află în gestiunea operatorului).

Delimitarea dintre instalațiile interne de canalizare și rețeaua publică de canalizare se face prin căminul de racord, care este prima componentă a rețelei publice, în sensul de scurgere a apei uzate.

Punctul de delimitare a instalațiilor asigură identificarea amplasamentului căminului de branșament, precizează poziția de montare a dispozitivelor de măsurare-înregistrare a consumurilor, permite stabilirea apartenenței instalațiilor, precum și precizarea drepturilor, respectiv a obligațiilor ce revin părților cu privire la furnizarea/prestarea serviciului, respectiv la exploatarea, întreținerea și repararea instalațiilor.

Punctul de delimitare al rețelilor, instalațiilor și construcțiilor de racordare se indică în contractele de prestare a serviciilor;

plată pentru branșare (racordare) – sumă achitată de consumator operatorului rețelei publice de alimentare cu apă și /sau canalizare pentru acoperirea cheltuielilor necesare branșării (racordării) instalației interne de apă și sau canalizare a consumatorului la rețeaua publică de alimentare cu apă și/sau de canalizare, pentru procurarea materialelor și efectuarea lucrărilor necesare racordării, determinată în conformitate cu o metodologie aprobată de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică (în continuare – Agenția);

preepurare – epurare a oricărei cantități de apă uzată, alta decât apa uzată menajera, dacă nu are calități acceptate prin normele locale în vigoare, înainte de intrarea în rețeaua publică de canalizare;

regionalizarea serviciilor de alimentare cu apă și de canalizare – concentrarea serviciilor furnizate către un grup de localități (municipii/orașe, sate, comune) într-o anumită zonă geografică definită de un bazin hidrografic sau/și de limite administrative (municipii, orașe, sate, comune);

rețea publică de transport a apei – parte a sistemului public de alimentare cu apă, constituită din rețeaua de conducte magistrale, armături și construcții anexe, care asigură transportul apei;

rețea publică de distribuție a apei – parte a sistemului public de alimentare cu apă, constituită din rețeaua de conducte, armături și construcții anexe, care asigură distribuția apei către doi sau la mai mulți consumatori;

rețea publică de canalizare – parte a sistemului public de canalizare, constituită din canale colectoare și conducte, cămine și construcții – anexe care asigură preluarea, evacuarea și transportul apei uzate de la 2 sau de la mai mulți consumatori.

Nu constituie rețele publice branșamentele de apă, racordurile de canalizare, rețelele de apă și de canalizare, aflate după punctul de delimitare, rețelele interne de alimentare cu apă și de canalizare aferente unui bloc de locuit cu mai multe apartamente, chiar dacă acesta este în proprietatea mai multor persoane fizice sau juridice, rețelele aferente unei incinte, proprietate privată sau unei instituții publice pe care se află mai multe imobile, indiferent de destinație, rețelele aferente unei platforme industriale, chiar dacă aceasta este administrată de mai multe persoane juridice;

serviciu public de alimentare cu apă – totalitatea activităților necesare pentru captarea apei brute din surse de suprafață sau subterane, tratarea apei brute, transportarea apei potabile și/sau tehnologice (industriale), înmagazinarea apei, distribuția apei potabile și/sau industriale;

serviciu public de canalizare – totalitatea activităților necesare pentru colectarea, transportarea și evacuarea apelor uzate de la consumatori la stațiile de epurare, epurarea apelor uzate și evacuarea apei epurate în emisar;

sistem public de alimentare cu apă – ansamblul de instalații tehnologice, echipamente funcționale și dotări specifice prin care se realizează serviciul public de alimentare cu apă. Sistemele publice de alimentare cu apă cuprind, de regulă, următoarele componente: captări, aducțiuni, stații de tratare, stații de pompare cu sau fără hidrofor, rezervoare de înmagazinare, rețele publice de transport a apei, rețele publice de distribuție a apei;

sistem public de canalizare – ansamblul de instalații tehnologice, echipamente funcționale și dotări specifice, prin care se realizează serviciul public de canalizare. Sistemele publice de canalizare cuprind, în special, următoarele componente: rețele publice de canalizare, stații de pompare, stații de epurare, colectoare de evacuare spre emisar;

studiu de fezabilitate – document elaborat pentru o investiție în infrastructura de alimentare cu apă și canalizare, care prezintă o analiză a capacității de a dezvolta și finaliza cu succes un proiect, prin luarea în considerare a tuturor factorilor tehnici, financiari, de mediu, socio-economici și instituționali;

tarif distinct – tarif, calculat în conformitate cu Metodologia de determinare, aprobare și aplicare a tarifelor pentru serviciile auxiliare prestate de către operatorii serviciilor de alimentare cu apă și de canalizare, care include toate cheltuielile economice argumentate ale operatorului pentru achiziționarea, proiectarea, instalarea, exploatarea, întreținerea și reparația, înlocuirea și verificarea metrologică a contoarelor de apă, aprobat de Agenție sau, după caz, de autoritățile administrației publice locale. Mărimea tarifului este stipulată în contractul privind prestarea serviciilor respective, încheiat între operator și consumator (subconsumator).

CAPITOLUL II

Competențe administrative și de reglementare

Articolul 4. Competența Guvernului

(1) Guvernul asigură realizarea politicii generale de stat în domeniul serviciilor publice de alimentare cu apă și de canalizare, în concordanță cu programul de guvernare, cu obiectivele strategiei de dezvoltare socio-economică a țării, obiectivele strategiei de alimentare cu apă și de canalizare a localităților republicii.

(2) Guvernul își exercită atribuțiile sale în domeniul alimentării cu apă și canalizării prin:

a) inițierea și prezentarea spre adoptare Parlamentului a unor proiecte de legi privind reglementarea activității din domeniul respectiv;

b) aprobarea de acte normative în domeniul serviciilor publice de alimentare cu apă și de canalizare, în conformitate cu strategiile privind dezvoltarea socio-economică, urbanismul și amenajarea teritoriului, protecția și conservarea mediului;

c) descentralizarea serviciilor publice de alimentare cu apă și de canalizare și consolidarea autonomiei locale în ceea ce privește înființarea, organizarea, coordonarea, monitorizarea și controlul funcționării acestor servicii;

d) implementarea în sfera serviciilor publice de alimentare cu apă și de canalizare a mecanismelor specifice economiei de piață, prin crearea unui mediu de concurență, atragerea capitalului privat, promovarea de parteneriat public-privat și a privatizării;

e) alocarea de compensații de la bugetul de stat pentru unele categorii de consumatori casnici, considerați vulnerabili, în modul și în condițiile prevăzute de lege.

(3) Guvernul sprijină autoritățile administrației publice locale în vederea înființării, dezvoltării și îmbunătățirii serviciilor publice de alimentare cu apă și de canalizare, promovării parteneriatului și asocierii intercomunitare și intercomunale pentru înființarea și exploatarea unor sisteme tehnico-edilitare regionale. Sprijinul va fi acordat, la solicitarea acestora, prin intermediul organelor centrale de specialitate ale administrației publice, sub formă de asistențe tehnice și/sau financiare, metodologice și consultativ-informaționale, în condițiile legii.

Articolul 5. Competența organului central de specialitate al administrației publice

Organul central de specialitate al administrației publice în domeniul alimentării cu apă și de canalizare:

a) elaborează și promovează politica de stat în domeniul serviciilor publice de alimentare cu apă și de canalizare, inclusiv regionalizarea acestora;

b) elaborează și promovează programe anuale de activități în domeniul serviciilor publice de alimentare cu apă și de canalizare, finanțate de la bugetul de stat sau de instituțiile și organizațiile financiare internaționale;

c) întreprinde măsurile de rigoare ce țin de implementarea prevederilor politicii naționale în domeniul resurselor de apă și în domeniul alimentării cu apă și de canalizare;

d) asigură realizarea măsurilor ce decurg din colaborarea interstatală în domeniul resurselor de apă și care sînt necesare pentru atragerea investițiilor la construcția obiectelor de alimentare cu apă și de canalizare;

e) elaborează și participă la implementarea actelor legislative și normative în domeniu;

f) contribuie la implementarea realizărilor științifice și tehnologice în domeniul aprovizionării cu apă potabilă și în domeniul canalizării;

g) acumulează și analizează sistematic informația privind starea ramurii și informează despre aceasta Guvernul.

Articolul 6. Competența autorităților administrației publice locale

(1) Autoritățile administrației publice locale elaborează și implementează planuri proprii de dezvoltare și de funcționare pe termen scurt, mediu și lung a serviciilor publice de alimentare cu apă și de canalizare, în conformitate cu planurile de urbanism și amenajare a teritoriului, programele de dezvoltare social-economică a unității administrativ-teritoriale, precum și potrivit angajamentelor internaționale în domeniul protecției mediului.

(2) La elaborarea planurilor proprii, autoritățile administrației publice locale vor urmări cu prioritate realizarea următoarelor obiective:

- a) orientarea serviciilor către consumatori;
- b) prestarea serviciilor de alimentare cu apă și de canalizare de la un operator local sau regional;
- c) asigurarea accesului nediscriminatoriu al tuturor potențialilor consumatori la serviciile publice de alimentare cu apă și de canalizare;
- d) asigurarea prestării serviciilor în mod calitativ, în conformitate cu prevederile actelor normative în domeniu;
- e) îmbunătățirea calității mediului prin utilizarea rațională a resurselor naturale de apă și epurarea corespunzătoare a apelor uzate, în conformitate cu prevederile legislației de mediu;
- f) reducerea pierderilor de apă în sistemele publice de alimentare cu apă și de canalizare și stimularea consumurilor rezonabile de apă;
- g) promovarea programelor de investiții pentru dezvoltarea și modernizarea sistemelor publice de alimentare cu apă și de canalizare;
- h) promovarea mecanismelor specifice economiei de piață, crearea unui mediu concurențial, stimularea participării capitalului privat și promovarea diferitor forme de gestiune a serviciilor publice de alimentare cu apă și de canalizare;

i) promovarea metodelor moderne de management;

j) promovarea profesionalismului, a eticii profesionale și a formării profesionale continue a personalului ce activează în domeniu.

(3) În vederea asigurării funcționării sistemelor publice de alimentare cu apă și de canalizare în condiții de siguranță și la parametri stabiliți prin documentele normativ-tehnice și în vederea creării de condiții optime pentru prestarea unor servicii durabile și de calitate, autoritățile administrației publice locale sînt responsabile de planificarea și de controlul executării lucrărilor de investiții. În acest scop, autoritățile administrației publice locale întocmesc Master planuri privind obiectivele de investiții, bazate pe planificarea multianuală a investițiilor și ținîndu-se seama de etapele procesului bugetar, în conformitate cu actele legislative și normative în domeniu. Master planurile se elaborează în baza unui ghid aprobat de către organul central de specialitate al administrației publice.

(4) Autoritățile administrației publice locale exercită funcțiile de:

a) înființare, organizare, coordonare, monitorizare și control al funcționării serviciilor publice de alimentare cu apă și de canalizare, în condițiile legii;

b) gestionare a serviciilor de alimentare cu apă și de canalizare, inclusiv prin încheiere de contracte de delegare a gestiunii, pe criterii de competitivitate și eficiență economică;

c) promovare a dezvoltării, modernizării și a reabilitării infrastructurii tehnico-edilitare aferente serviciilor publice de alimentare cu apă și de canalizare;

d) control și monitorizare, în condițiile și termenele prevăzute de lege, a activității operatorilor din sate și comune, în vederea asigurării respectării de către aceștia a obligațiilor stabilite prin legi, acte normative sau contracte de delegare a gestiunii; inclusiv a obligațiilor stabilite în Regulamentul cu privire la serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare, elaborat și aprobat de către Agenție;

e) aprobare a tarifelor pentru serviciile publice de alimentare cu apă și de canalizare și pentru serviciile auxiliare prestate de operatorii din sate și comune, calculate în conformitate cu Metodologia de determinare, aprobare și aplicare a tarifelor pentru serviciile publice de alimentare cu apă și de canalizare și, respectiv, Metodologia de determinare, aprobare și aplicare a tarifelor pentru serviciile auxiliare, elaborate și aprobate de către Agenție;

f) monitorizare a corectitudinii aplicării tarifelor de către operatorii ce activează în sate și comune;

g) supraveghere a respectării de către operatori a principiului costurilor justificate la calcularea și aprobarea tarifelor pentru serviciile publice de alimentare cu apă și de canalizare, prestate la nivel de sate și comune;

h) supraveghere a modalității de respectare de către operatorii ce activează în sate și comune a procedurii de achiziție a bunurilor și/sau a serviciilor utilizate în activitatea lor, stabilită în actele normative în vigoare;

i) administrare și exploatare a sistemelor publice de alimentare cu apă și de canalizare, parte a infrastructurii tehnico-edilitare a unităților administrativ-teritoriale respective;

j) aprobare a strategiilor locale de înființare, organizare, gestiune și funcționare a serviciilor publice de alimentare cu apă și de canalizare;

k) aprobare de programe de investiții privind crearea, dezvoltarea, modernizarea și reabilitarea sistemelor publice de alimentare cu apă și de canalizare;

l) aprobare de regulamente pentru prestarea serviciilor publice de alimentare cu apă și de canalizare la nivel de sate și comune;

m) adoptare a modalității de aprobare a documentației de organizare și de derulare a procedurilor de gestiune.

(5) Autoritățile administrației publice locale adoptă decizii, în legătură cu:

a) elaborarea programelor de reabilitare, extindere și modernizare a dotărilor existente, precum și a programelor de înființare a unor noi sisteme publice de alimentare cu apă și de canalizare, în condițiile legii;

b) coordonarea proiectării sistemelor publice de alimentare cu apă și de canalizare și a executării lucrărilor de construcție a acestor sisteme în scopul realizării lor într-o concepție unitară și corelată cu programele de dezvoltare social-economică a localităților, cu planurile de amenajare a teritoriului, cu planurile de urbanism și cu programele de mediu;

c) asocierea unităților administrativ-teritoriale în vederea înființării și a organizării serviciilor publice de alimentare cu apă și de canalizare la nivel regional și pentru încurajarea investițiilor în sistemele publice de alimentare cu apă și de canalizare;

d) gestiunea prin intermediul parteneriatului public–privat, privatizarea serviciilor publice de alimentare cu apă și de canalizare și a bunurilor domeniului public;

e) participarea lor cu mijloace financiare și/sau cu bunuri la constituirea patrimoniului operatorilor pentru realizarea de lucrări și prestarea de servicii publice de alimentare cu apă și de canalizare la nivel local, raional sau regional, după caz;

f) contractarea sau garantarea, în condițiile legii, a împrumuturilor pentru finanțarea programelor de investiții în vederea dezvoltării sistemului public de alimentare cu apă și de canalizare a localităților; efectuarea de lucrări noi, extinderi, dezvoltarea de capacități, inclusiv reabilitarea, modernizarea și reechiparea sistemelor existente;

g) stabilirea operatorului cu dreptul de gospodărire a resurselor de apă subterană din localitatea respectivă;

h) încheierea contractelor de delegare a gestiunii.

Articolul 7. Drepturile și obligațiile specifice ale autorităților administrației publice locale

(1) La exercitarea funcțiilor lor, autoritățile administrației publice locale au următoarele obligații:

a) să respecte independența managerială a operatorului și să aplice un tratament egal tuturor operatorilor, asigurând prin actele adoptate un mediu de afaceri transparent;

b) să adopte și să mențină o conduită echilibrată, echidistantă și nediscriminatorie între operator și consumatori;

c) să asigure publicitatea și accesul liber la informațiile de interes public, la acele informații care asigură pregătirea ofertelor și participarea la procedurile de delegare a gestiunii prin intermediul parteneriatului public-privat ;

d) să păstreze confidențialitatea informațiilor, altele decât cele de interes public, cu privire la activitatea operatorilor;

e) să aducă la cunoștința publicului hotărârile și dispozițiile adoptate în condițiile legii;

f) să informeze și să consulte consumatorii cu privire la strategiile de dezvoltare a serviciilor, precum și despre necesitatea instituirii unor taxe locale privind serviciile de alimentare cu apă și de canalizare;

g) să informeze consumatorii cu privire la serviciile publice de alimentare cu apă și de canalizare și să le acorde, la cerere, consultații în legătură cu problemele invocate;

h) să examineze reclamațiile consumatorilor referitor la serviciile publice de alimentare cu apă și de canalizare și să le soluționeze în limitele competenței;

i) să asigure alimentarea cu apă și servicii de canalizare în situații excepționale;

j) să aloce compensații pentru unele categorii de consumatori casnici, considerați vulnerabili, în modul și condițiile stabilite de lege.

(2) Autoritățile administrației publice locale au următoarele drepturi:

a) să solicite operatorilor prezentarea de informații necesare desfășurării activității sale;

b) să obțină de la operatori copii, extrase din documentele solicitate, precum și informații suplimentare necesare;

c) să pună în aplicare principiul eficientizării la calcularea și la aprobarea tarifelor pentru serviciile publice de alimentare cu apă și de canalizare, prestate de operatorii din sate și comune;

d) să solicite informațiile necesare privind activitatea operatorilor, prestatori de servicii publice de alimentare cu apă și de canalizare, inclusiv privind calitatea serviciilor prestate;

e) să invite pentru audieri operatorul în vederea soluționării divergențelor între acesta și consumator;

f) să înainteze prescripții privind lichidarea încălcărilor depistate;

g) să sancționeze operatorul, în situațiile prevăzute de lege.

(3) În vederea încheierii contractelor de delegare a gestiunii, autoritățile administrației publice locale au obligația să inițieze și să aprobe:

a) studiile de specialitate pentru stabilirea procedurii optime de delegare a gestiunii serviciilor;

b) inventarul bunurilor mobile și imobile, proprietate publică sau privată a unităților administrativ-teritoriale;

c) documentația aferentă procedurii adoptate, în termen de 6 luni de la adoptarea deciziei cu privire la delegarea gestiunii serviciilor;

d) demararea procedurilor prin care se deleagă gestiunea, în termen de două luni de la aprobarea documentației.

(4) În cazul reorganizării sau lichidării operatorilor care își desfășoară activitatea în baza unor contracte de concesiune sau parteneriat public-privat încheiate în condițiile prezentei legi, autoritățile administrației publice locale vor organiza noi proceduri de atribuire a contractelor de concesiune sau parteneriat public-privat a serviciului unui nou operator.

Articolul 8. Autoritatea publică centrală de reglementare a serviciilor publice de alimentare cu apă și de canalizare

(1) Autoritatea publică centrală de reglementare a serviciilor publice de alimentare cu apă și de canalizare este Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică (în continuare – Agenția).

Agenția își exercită funcțiile și atribuțiile acordate prin prezenta lege, precum și prin alte acte legislative și normative față de operatorii titulari de licențe eliberate de Agenție, indiferent de forma de organizare, de natura capitalului, de modalitatea de gestiune adoptată sau de țara de origine.

(2) În domeniul serviciilor publice de alimentare cu apă și de canalizare, Agenția exercită următoarele funcții:

a) eliberează, în conformitate cu procedura și cu cerințele stabilite de lege, licențe operatorilor care prestează servicii publice de alimentare cu apă și de canalizare, la nivel de regiuni, raioane, orașe și municipii;

b) în cazurile și în condițiile prevăzute de lege, prelungește, modifică, suspendează temporar sau retrage licențele eliberate;

c) desemnează titularul de licență care va desfășura activitatea licențiată în locul titularului de licență a cărui licență a fost suspendată, căruia i s-a retras licența sau a cărui licență a expirat;

d) monitorizează și controlează, în modul și în limitele stabilite de lege, respectarea de către titularii de licențe a condițiilor stabilite pentru desfășurarea activităților licențiate, a prevederilor prezentei legi, inclusiv a celor privind drepturile consumatorilor finali și calitatea serviciilor prestate;

e) elaborează și aprobă Metodologia de determinare, aprobare și aplicare a tarifelor pentru serviciile publice de alimentare cu apă și de canalizare și Metodologia privind aprobarea și aplicarea tarifelor la serviciile auxiliare prestate de către operatorii consumatorilor;

f) elaborează și aprobă Regulamentul cu privire la serviciile publice de alimentare cu apă și de canalizare;

g) elaborează și aprobă Regulamentul privind indicatorii de performanță a serviciilor publice de alimentare cu apă și de canalizare;

h) elaborează și aprobă Regulamentul privind procedurile de achiziție, de către operatori, a bunurilor și/sau a serviciilor utilizate în activitatea lor, pentru a asigura respectarea de către aceștia a principiului eficienței maxime la cheltuieli minime;

i) elaborează și aprobă Regulamentul privind planificarea, aprobarea, în scopuri tarifare, și efectuarea de investiții de către operatorii serviciilor publice de alimentare cu apă și de canalizare;

j) elaborează și aprobă Regulamentul privind determinarea și aprobarea în scopuri tarifare a consumului tehnologic și a pierderilor de apă în rețelele de transport și distribuție apă;

k) aprobă tarife pentru serviciile publice de alimentare cu apă și de canalizare, prestate la nivel de regiuni, raioane, municipii și orașe, calculate în conformitate cu metodologia aprobată;

l) monitorizează corectitudinea aplicării tarifelor de către operatorii care prestează la nivel de regiuni, raioane, municipii și orașe serviciile publice de alimentare cu apă și de canalizare;

m) supraveghează și controlează respectarea de către operatori a principiului costurilor necesare și justificate la calcularea tarifelor pentru serviciile publice de alimentare cu apă și de canalizare, prestate la nivel de regiuni, raioane, municipii și orașe;

n) monitorizează și controlează modul de respectare de către operatori a indicatorilor de performanță a serviciilor publice de alimentare cu apă și de canalizare, stabiliți în Regulamentul aprobat de Agenție;

o) monitorizează și controlează, în modul și în limitele stabilite de lege, activitatea operatorilor, care prestează servicii publice de alimentare cu apă și de canalizare, inclusiv modalitatea în care aceștia își respectă obligațiile stabilite prin legi, acte normative sau licențe, inclusiv obligațiile stabilite în Regulamentul cu privire la serviciile publice de alimentare cu apă și de canalizare, aprobat de Agenție;

p) stabilește, pentru monitorizarea separării efective a conturilor titularilor de licențe și pentru garantarea lipsei de subvenții încrucișate între activitățile reglementate și nereglementate, metode de ținere a contabilității în sistemul de aprovizionare cu apă și canalizare în conformitate cu Standardele Naționale de Contabilitate, cerințe privind rapoartele contabile, cerințe privind reevaluarea mijloacelor fixe în scopuri tarifare, precum și un sistem de informații în a căror bază titularii de licențe prezintă rapoarte Agenției.

(3) În vederea îndeplinirii eficiente a funcțiilor sale, Agenția are următoarele drepturi:

a) să solicite operatorilor prezentarea de informații necesare desfășurării activității sale;

b) să aibă acces la documentele aferente activităților practicate conform licenței;

c) să obțină de la operatori copii, extrase din documentele solicitate, precum și informații suplimentare necesare;

d) să adopte hotărâri și să emită decizii, în limitele competențelor prevăzute de lege;

e) să înainteze prescripții privind lichidarea încălcărilor depistate;

f) să aplice sancțiuni în condițiile prevăzute de lege.

(4) Agenția, în limitele bugetului aprobat de Parlament, stabilește, anual, titularilor de licențe achitarea plăților regulatorii până la 0,15 %, din costul anual al serviciilor de alimentare cu apă și canalizare, conform Legii nr. 1525-XIII din 19 februarie 1998 cu privire la energetică, necesare pentru asigurarea activității sale în conformitate cu legea. Plățile regulatorii se transferă trimestrial de către operatori, titulari de licențe, la contul curent al Agenției, în termen de cel mult 10 zile calendaristice ale trimestrului următor.

Articolul 9. Supravegherea și controlul de stat al serviciilor publice de alimentare cu apă și de canalizare

Supravegherea și controlul de stat al serviciilor publice de alimentare cu apă și de canalizare se efectuează de către:

- a) organele de supraveghere sanitaro-epidemiologice;
- b) organele de protecție a mediului înconjurător;
- c) serviciile de administrare și de supraveghere a resurselor de apă;
- d) organul de control asupra aplicării legislației și documentelor normative în construcție.

CAPITOLUL III

Procedurile de obținere a licențelor de către operatori

Articolul 10. Condițiile și procedura de obținere a licențelor

(1) Activitatea de prestare a serviciilor publice de alimentare cu apă și/sau de canalizare, la nivel de regiuni, raioane, municipii și orașe se supune reglementării prin licențiere.

(2) Licența pentru prestarea serviciilor publice de alimentare cu apă și de canalizare se acordă persoanelor juridice, rezidente și nerezidente.

(3) Pentru obținerea licenței, persoanele juridice trebuie:

- a) să fie înregistrate în Republica Moldova;
- b) să prezinte un raport financiar pentru anul precedent, în cazul persoanei juridice care activează, sau un extras din contul bancar, în cazul inițierii afacerii;
- c) să prezinte documente care confirmă că dispune de rețele publice de alimentare cu apă și/sau de canalizare, după caz;
- d) să prezinte documente care confirmă că dispune de personal calificat, necesar activității pentru care solicită licență.

e) să prezinte avizul tehnic de înregistrare care confirmă asigurarea metrologică a evidenței consumului de apă.

(4) Eliberarea licenței, prelungirea termenului ei de valabilitate, reperfectarea licenței, eliberarea duplicatului ei, suspendarea și reluarea valabilității licențelor, precum și retragerea licențelor se efectuează de Agenție, conform procedurilor stabilite de Legea nr.451-XV din 30 iulie 2001 privind reglementarea prin licențiere a activității de întreprinzător. Termenul de examinare a declarațiilor privind eliberarea licențelor pentru prestarea serviciilor publice de alimentare cu apă și/sau de canalizare, precum și prelungirea termenului lor de valabilitate este de 5 zile calendaristice, din data înregistrării declarației.

(5) La licență se anexează, în mod obligatoriu, condițiile de desfășurare a activității licențiate, care sînt în conformitate cu legea și care sînt parte integrantă a licenței.

(6) Licențele pentru prestarea serviciilor de alimentare cu apă și de canalizare se eliberează pe un termen de 25 de ani.

(7) În cazul în care titularul de licență intenționează să desfășoare genul de activitate indicat în licență după expirarea termenului ei de valabilitate, el este în

drept să solicite prelungirea termenului de valabilitate a licenței pe termenele prevăzute la art. 13 al Legii privind reglementarea prin licențiere a activității de întreprinzător, cu achitarea taxei pentru licență, stabilită conform legii, cu cel mult 30 de zile înainte de expirarea termenului de valabilitate a licenței, dar nu mai târziu de ultima zi de expirare a termenului de valabilitate a acesteia. În acest caz, pe licență se va aplica mențiunea privind prelungirea termenului de valabilitate, cu indicarea termenului nou. Mențiunea privind prelungirea termenului de valabilitate poate fi aplicată pe același formular al licenței sau, după caz, pe un formular nou, pînă la expirarea termenului anterior de valabilitate a licenței. În cazul dat, termenul nou de valabilitate a licenței va curge din ultima zi calendaristică în care a expirat termenul anterior de valabilitate a acesteia. Mențiunea privind prelungirea valabilității licenței se autentifică cu ștampila autorității de licențiere și cu semnătura conducătorului.

Modalitatea de prelungire a licenței vor fi stipulate în Regulamentul privind licențierea operatorilor de servicii de alimentare cu apă și de canalizare.

(8) Licențele eliberate de Agenție sînt valabile pe întreg teritoriul Republicii Moldova în condițiile specificate în licență.

Articolul 11. Modificarea, suspendarea temporară a licenței și reluarea valabilității ei

(1) Licența poate fi modificată atît la inițiativa titularului, cît și la inițiativa Agenției, în cazul intervenirii unor circumstanțe esențiale.

(2) Licența se suspendează temporar prin hotărîre a Agenției, la cererea titularului de licență. În celelalte cazuri, licența poate fi suspendată temporar la cererea Agenției, prin hotărîre judecătorească, adoptată în temeiul legii.

(3) Hotărîrea privind suspendarea licenței se adoptă de Agenție în termen de 3 zile lucrătoare de la data intrării în vigoare a hotărîrii judecătorești și este adusă la cunoștință titularului de licență în termen de 3 zile lucrătoare de la data adoptării. În hotărîrea Agenției privind suspendarea licenței se indică termenul concret de suspendare temporară, care nu poate depăși 6 luni.

(4) În cazul în care se constată că titularul de licență nu și-a îndeplinit obligațiile, ceea ce a condus la întreruperea furnizării serviciilor de alimentare cu apă și de canalizare către consumatori pe o perioadă mai mare decît cea stabilită pentru înlăturarea cauzelor motivate, fiind pusă în pericol securitatea națională, viața și sănătatea oamenilor, sau în cazul în care acțiunile ori inacțiunile titularului de licență conduc la încălcarea ordinii publice și impun remedierea imediată a consecințelor survenite, licența poate fi suspendată de către Agenție, cu adresarea ei ulterioară în instanța de judecată. Adresarea în instanță trebuie să se facă în termen de 3 zile lucrătoare de la adoptarea hotărîrii de către Agenție. În cazul nerespectării acestui termen, suspendarea licenței se anulează. Hotărîrea Agenției privind suspendarea temporară a licenței se aplică pînă la adoptarea unei hotărîri judecătorești definitive și irevocabile.

(5) Agenția suspendează licența, conform procedurii prevăzute la alin.(4) al prezentului articol, dacă deficiențele identificate nu au fost remediate în termen de 7 zile de la emiterea prescripției.

- (6) Drept temei pentru suspendarea licenței servesc:
- a) cererea titularului de licență privind suspendarea temporară a licenței;
 - b) nerespectarea de către titularul de licență a termenului de depunere a cererii de eliberare a duplicatului licenței pierdute, sau deteriorate;
 - c) nerespectarea de către titularul de licență a prescripției privind lichidarea, în termenul stabilit de Agenție, a încălcării condițiilor de desfășurare a activității licențiate;
 - d) incapacitatea provizorie a titularului de licență de a desfășura genul de activitate licențiat conform prevederilor legii;
 - e) neefectuarea plății regulatorii în termenul stabilit prin lege.
- (7) Titularul de licență este obligat să informeze în scris Agenția despre lichidarea circumstanțelor care au condus la suspendarea licenței.
- (8) Termenul de valabilitate a licenței nu se prelungește pe durata de suspendare temporară a acesteia.
- (9) Reluarea valabilității licenței se efectuează în temeiul hotărârii Agenției, după remedierea circumstanțelor care au condus la suspendarea temporară a licenței, sau în temeiul hotărârii instanței de judecată care a emis hotărârea de suspendare a licenței.
- (10) Hotărârea privind reluarea valabilității licenței se adoptă de către Agenție în termen de 3 zile lucrătoare de la data primirii înștiințării despre înlăturarea circumstanțelor care au condus la suspendarea licenței sau de la data la care Agenției i s-a comunicat hotărârea judecătorească respectivă. Hotărârea Agenției se va aduce la cunoștință titularului de licență în termen de 3 zile lucrătoare de la data adoptării.

Articolul 12. Retragera licenței

- (1) Licența poate fi retrasă prin hotărâre judecătorească, adoptată în temeiul legii, la cererea Agenției, cu excepția retragerii licenței conform temeiurilor prevăzute la alin.(2) lit.a) și b) ale prezentului articol, care se efectuează direct de către Agenție.
- (2) Drept temei pentru retragerea licenței servește:
- a) cererea titularului de licență privind retragerea;
 - b) decizia cu privire la radierea înregistrării de stat a titularului de licență;
 - c) depistarea unor date neautentice în documentele prezentate Agenției;
 - d) neînlăturarea în termen a circumstanțelor care au condus la suspendarea temporară a licenței;
 - e) nerespectarea repetată a prescripțiilor de lichidare a încălcării condițiilor de desfășurare a activității licențiate.
- (3) Agenția adoptă hotărârea privind retragerea licenței în cel mult 5 zile lucrătoare de la data intrării în vigoare a hotărârii judecătorești și o aduce la cunoștință titularului de licență, cu indicarea temeiurilor retragerii, în cel mult 3 zile lucrătoare de la data adoptării.
- (4) În cazul retragerii licenței, taxa pentru licență nu se restituie.
- (5) În cazul suspendării sau retragerii licenței, Agenția va desemna un nou titular de licență care să desfășoare activitatea licențiată în locul titularului de

licență căruia i s-a retras licența. Titularul de licență căruia i s-a retras licența nu va împiedica în nici un mod activitatea titularului de licență desemnat, oferindu-i întreaga informație și documentația, necesare în activitate.

(6) Titularul de licență căruia i s-a retras licența este obligat ca, în termen de 10 zile lucrătoare de la data adoptării hotărârii de retragere a licenței, să depună la Agenție licența retrasă.

(7) După expirarea a 6 luni de la data depunerii la Agenție a licenței retrase, titularul de licență căruia i s-a retras licența poate să depună o nouă declarație privind eliberarea licenței pentru același gen de activitate.

CAPITOLUL IV

Organizarea și funcționarea serviciilor publice de alimentare cu apă și de canalizare

Articolul 13. Principiile de înființare, organizare și funcționare a serviciilor publice de alimentare cu apă și de canalizare

(1) Serviciile publice de alimentare cu apă și de canalizare se înființează, organizează și funcționează în baza următoarelor principii:

- a) securității serviciilor prestate;
- b) tarifelor aprobate în baza costurilor minime, justificate;
- c) calității, eficienței și rentabilității serviciilor prestate;
- d) transparenței și responsabilității publice, incluzând consultarea cu patronatele, sindicatul, consumatorii și cu asociațiile reprezentative ale acestora în problemele asocierii intercomunale și regionalizării serviciilor;
- e) dezvoltării durabile;
- f) accesului reglementat la sistemul public de alimentare cu apă și de canalizare a tuturor consumatorilor, pe baze contractuale;
- g) respectării reglementărilor specifice din domeniul gospodăririi apelor, protecției mediului și al sănătății populației.

(2) În localitățile rurale se poate organiza, după caz, doar serviciul public de alimentare cu apă, cu condiția asigurării colectării și a evacuării apelor uzate.

Articolul 14. Gestiunea serviciilor publice de alimentare cu apă și de canalizare

(1) Gestiunea serviciilor publice de alimentare cu apă și de canalizare se organizează și se realizează în următoarele modalități:

- a) gestiune directă;
- b) gestiune indirectă.

(2) Alegerea formei de gestiune a serviciilor publice de alimentare cu apă și de canalizare se efectuează prin decizia autorităților centrale de specialitate ale administrației publice, sau, după caz, a autorității administrației publice locale.

Articolul 15. Gestiunea directă

(1) În cadrul gestiunii directe, autoritățile administrației publice locale își asumă nemijlocit toate sarcinile și responsabilitățile privind organizarea,

conducerea, gestionarea, administrarea, exploatarea, funcționarea și finanțarea serviciilor publice de alimentare cu apă și de canalizare.

(2) Gestiunea directă se realizează prin structuri specializate (secție, direcție) organizate în cadrul autorităților administrației publice locale.

(3) Structurile menționate la alin. (2) își desfășoară activitatea de prestare a serviciilor publice în baza unui regulament, aprobat de autoritatea administrației publice locale.

(4) Disponibilitățile provenite din împrumuturi, fonduri externe nerambursabile sau transferuri de la bugetul de stat, destinate cofinanțării unor obiective de investiții specifice, se administrează și se utilizează potrivit acordurilor de finanțare încheiate.

Articolul 16. Gestiunea indirectă

1) Gestiunea indirectă a serviciilor publice de alimentare cu apă și de canalizare se efectuează prin contracte de parteneriat public-privat sau de concesiune în condițiile Legii nr.179-XVI din 10 iulie 2008 cu privire la parteneriatul public-privat și Legii nr. 534-XIII din 13 iulie 1995 cu privire la concesiuni.

2) Acordarea dreptului de gestiune indirectă operatorului se efectuează în condiții de transparență printr-o licitație, organizată în conformitate cu legislația în vigoare.

3) Contractul de gestiune indirectă se aprobă prin decizia autorității administrației publice locale sau, după caz, prin decizia organului central de specialitate al administrației publice.

4) În cazul societăților comerciale rezultate din reorganizarea administrativă a fostelor regii autonome de interes local sau republican ori a serviciilor publice de specialitate subordonate autorităților administrației publice locale, care au avut în administrare bunuri, activități și servicii de alimentare cu apă și de canalizare și al căror capital social este deținut în totalitate de unitățile administrativ-teritoriale, delegarea gestiunii serviciului se atribuie direct acestora, prin contract de parteneriat public-privat sau de concesiune.

CAPITOLUL V

Drepturile și obligațiile operatorilor și ale consumatorilor la prestarea serviciilor publice de alimentare cu apă și de canalizare

Articolul 17. Atribuțiile operatorilor

Indiferent de modalitatea de gestiune adoptată sau de statutul juridic, de forma de organizare, de natura capitalului, de tipul de proprietate ori de țara de origine, operatorii trebuie să asigure:

a) captarea, tratarea, transportul, acumularea și distribuția apei, respectiv, canalizarea, epurarea și evacuarea apelor uzate;

b) exploatarea sistemelor publice de alimentare cu apă, respectiv, a sistemelor publice de canalizare în condiții de siguranță și eficiență tehnico-economică, cu respectarea tehnologiilor și a instrucțiunilor tehnice de exploatare;

c) instituirea, supravegherea și întreținerea, în conformitate cu prevederile legale, a zonelor de protecție a construcțiilor și instalațiilor specifice sistemelor publice de alimentare cu apă, de canalizare și epurare a apelor uzate;

d) monitorizarea strictă a calității apei potabile distribuite prin intermediul sistemelor publice de alimentare cu apă, în conformitate cu normele igienico-sanitare în vigoare;

e) captarea apei brute, respectiv, deversarea apelor uzate în receptorii naturali, cu respectarea strictă a condițiilor indicate în autorizația de folosință a apei;

f) întreținerea și menținerea în stare de permanentă funcționare a sistemelor publice de alimentare cu apă și de canalizare, cu excepția situațiilor de forță majoră;

g) măsurarea volumelor de apă, produse, distribuite și, respectiv, facturate, cu contoare de apă legalizate, adecvate, verificate metrologic, conform cerințelor prescrise în Legea metrologiei nr.647-XIII din 17 noiembrie 1995;

h) creșterea eficienței randamentului în sistemele publice de alimentare cu apă și de canalizare, în scopul reducerii cheltuielilor, pierderilor în sistem, prin reducerea costurilor de producție, a consumurilor specifice de materii prime; combustibil, energie electrică, precum și prin reechiparea, reutilizarea și re tehnologizarea acestora;

i) stimularea reducerii consumului de apă, prin promovarea recirculării, refolosirii apei și prin promovarea reutilării sistemelor publice de alimentare cu apă și de canalizare.

Articolul 18. Obligațiile operatorilor

(1) Operatorii sînt obligați:

a) să îndeplinească condițiile stipulate în licență;

b) să prezinte Agenției sau autorităților administrației publice locale, după caz, calculele argumentate ale cheltuielilor pe care le-au suportat;

c) să nu întrerupă prestarea serviciilor de alimentare cu apă și de canalizare, cu excepția cazurilor de neplată, a motivelor tehnice și de securitate stipulate în lege, în condițiile licenței și în contracte;

d) să țină contabilitatea în modul și în condițiile prevăzute de lege;

e) să prezinte, în termenele stabilite, autorităților administrației publice locale, autorităților centrale de specialitate ale administrației publice, precum și Agenției informația solicitată, să asigure accesul reprezentanților acestora la toate documentele ce conțin informații necesare pentru verificarea și evaluarea funcționării și dezvoltării serviciilor, să prezinte în termen Agenției și autorităților administrației publice locale rapoarte privind activitatea desfășurată;

f) să nu transmită altor persoane fizice sau juridice drepturi și obligații aferente activității pe care o desfășoară și cărora li s-a acordat licență și au încheiat contracte de delegare a gestiunii;

g) să achite în termenele stabilite prin lege plățile regulatorii.

(2) În raport cu consumatorii (subconsumatorii), operatorii au următoarele obligații:

a) să asigure prestarea serviciilor publice de alimentare cu apă și de canalizare tuturor consumatorilor din teritoriul în limitele căruia au fost autorizați, cu respectarea prevederilor actelor legislative și normative în domeniu, inclusiv prevederile Regulamentului cu privire la serviciile publice de alimentare cu apă și de canalizare, elaborat și aprobat de Agenție;

b) să presteze servicii publice de alimentare cu apă și de canalizare în baza unui contract încheiat direct cu consumatorul și să respecte angajamentele asumate prin contracte;

c) să asigure funcționarea, la parametrii proiectați, a sistemelor publice de alimentare cu apă și de canalizare, să respecte indicatorii de performanță a serviciilor publice de alimentare cu apă și de canalizare stabiliți de Agenție și să asigure continuitatea serviciului public de alimentare cu apă la parametrii fizici și calitativi;

d) să elibereze avize de racordare la rețeaua publică de apă în termen de cel mult 20 de zile din momentul adresării solicitării și a prezentării documentelor necesare indicate în Regulamentul cu privire la serviciile publice de alimentare cu apă și de canalizare, elaborat și aprobat de Agenție;

e) să informeze consumatorii, cel puțin cu 3 zile înainte, prin mass-media și prin afișare la scările blocurilor de locuit, despre orice întrerupere în furnizarea apei și/sau în preluarea apelor uzate, în cazul unor lucrări de modernizare, reparație și întreținere, planificate;

f) să ia măsuri pentru remediere, în termenele stabilite prin acte normative în domeniu, a defecțiunilor apărute în rețelele sale;

g) să instaleze, repare, înlocuească și să verifice metrologic contoarele de apă conform art.22 al prezentei Legi;

h) să nu admită discriminarea consumatorilor, să calculeze plata pentru serviciile prestate în baza tarifelor aprobate, a indicațiilor contoarelor de apă, iar în lipsa acestora pe durata verificării metrologice periodice sau în cazul deteriorării din motive ce nu pot fi imputate consumatorului, să calculeze plata pentru volumul de apă consumată, reieșind din volumul mediu lunar, pentru ultimele 3 luni, înregistrat pînă la verificare (deteriorare);

i) să informeze consumatorii cu privire la serviciile prestate, inclusiv cu privire la eventualele riscuri, calitatea serviciilor, condițiile calitative și cantitative de deversare a apelor uzate, modificările tarifului și să prezinte, la cerere, consumatorilor informații cu privire la volumul de consum și referitor la eventualele penalități plătite de aceștia;

j) să restituie consumatorilor plățile facturate incorect și să achite despăgubiri pentru prejudiciile cauzate din vina sa în conformitate cu actele legislative și normative în vigoare;

k) dacă în urma intervențiilor de re tehnologizare, reparație, revizie sau în caz de avarii se aduc pagube proprietarilor din vecinătatea sistemelor publice de alimentare cu apă și de canalizare, operatorii achită acestora despăgubiri, în condițiile legii. Proprietarul terenului afectat de exercitarea dreptului de servitute va fi despăgubit pentru prejudiciile cauzate. Mărimea pagubei se determină de către autoritatea judiciară.

(3) La desfășurarea activității, operatorii trebuie să respecte obligațiile referitoare la securitatea, calitatea, eficiența și continuitatea prestării serviciilor de alimentare cu apă și de canalizare, respectând normele de securitate și sănătate a muncii și de protecție a mediului, precum și prevederile contractelor încheiate cu consumatorii.

Articolul 19. Drepturile operatorilor

În raport cu consumatorii, operatorii au următoarele drepturi:

a) să factureze și să încaseze lunar contravaloarea serviciilor publice de alimentare cu apă și de canalizare prestate în conformitate cu tarifele aprobate și modul stabilit de prezenta lege, alte acte legislative și normative în vigoare.

b) să aplice consumatorilor penalități pentru achitarea cu întârziere a serviciilor prestate, în mărimea și modul stabilit în actele legislative și normative în vigoare;

c) să dispună de acces la contoarele de apă ale consumatorilor cu care a încheiat contracte de prestare a serviciilor publice de alimentare cu apă și de canalizare, la instalațiile aflate pe proprietatea consumatorului, pentru citirea indicațiilor contorului de apă, pentru prezentare la verificarea metrologică și a controlului integrității contorului de apă și a sigiliilor aplicate acestuia, precum și pentru deconectarea instalațiilor interne de apă și de canalizare ale consumatorului, în cazurile prevăzute de actele legislative și normative în domeniu. Accesul se va efectua doar în prezența consumatorului sau a reprezentantului acestuia;

d) să limiteze sau să întrerupă prestarea serviciului public de alimentare cu apă în cazurile și modurile prevăzute de lege și de acte normative în domeniu;

e) să refuze racordarea la rețelele publice de alimentare cu apă și/sau de canalizare a instalațiilor interne ale noilor consumatori cu preavizarea lor, în cazul în care se confruntă cu lipsă de capacitate de producție. Refuzul trebuie motivat și justificat în modul corespunzător.

Articolul 20. Obligațiile consumatorilor

(1) Consumatorii au următoarele obligații:

a) să respecte prevederile contractului încheiat și prevederile actelor legislative și normative în domeniu;

b) să prezinte operatorului datele și documentele necesare pentru încheierea sau reîncheierea contractelor privind prestarea serviciilor publice de alimentare cu apă, de canalizare;

c) să exploateze și să întrețină în stare bună instalațiile interne de apă și de canalizare aflate în gestiunea sa, în conformitate cu documentele normativ-tehnice, să remedieze la timp avariile și scurgerile de apă de la rețelele proprii;

d) să asigure integritatea contoarelor de apă și a sigiliilor aplicate acestora;

e) să acorde acces personalului operatorilor pentru citirea indicațiilor contoarelor de apă, pentru prezentarea la verificarea metrologică și a controlului integrității contoarelor de apă și a sigiliilor aplicate acestuia, precum și pentru deconectarea instalațiilor sale interne de apă și de canalizare, în cazurile

prevăzute de actele legislative și normative în domeniu;

f) să acorde acces personalului operatorilor pentru efectuarea lucrărilor de intervenție și de reconstrucție la rețelele publice de alimentare cu apă și de canalizare amplasate pe teritoriul consumatorului;

g) să achite în termenele stabilite facturile pentru serviciile publice de alimentare cu apă și de canalizare;

h) să utilizeze apa în mod rațional și fără fraude;

i) să nu execute conectări neautorizate la sistemul public de alimentare cu apă și de canalizare;

j) să nu evacueze spre deversare în sistemul public de canalizare substanțe interzise de actele normative în vigoare și care pot provoca avarieri ale rețelilor publice sau pot afecta funcționarea instalațiilor de epurare a apelor uzate;

k) să mențină curățenia și să întrețină în stare corespunzătoare căminul de vizitare în care este instalat contorul, amplasat pe proprietatea sa;

l) să execute lucrările de întreținere și reparație, care îi revin conform reglementărilor legale, la instalațiile interne de apă și de canalizare pe care le are în folosință, pentru a nu admite pierderi de apă sau, în caz de funcționare necorespunzătoare a acestora, pentru a nu crea pericol pentru sănătatea publică;

m) să informeze, în termen de 7 zile lucrătoare, operatorul despre toate cazurile transferului sau vânzării altor proprietari a imobilului și a instalațiilor sale interne de apă și de canalizare, precum și despre modificarea altor date menționate în contractul de prestare a serviciilor publice de alimentare cu apă și de canalizare;

n) să achite operatorului prejudiciile cauzate prin deteriorarea sistemului public de alimentare cu apă și de canalizare, prin evacuarea în rețelele publice de canalizare a substanțelor poluante interzise spre deversare și cu un conținut sporit de poluanți, sau în alte cazuri prevăzute de lege.

Articolul 21. Drepturile consumatorilor

(1) Consumatorii au următoarele drepturi:

a) să beneficieze de serviciile publice de alimentare cu apă și de canalizare în condițiile stabilite de contractul de prestare a serviciilor respective și de actele legislative și normative în domeniu;

b) să fie prezent personal sau să desemneze expres o persoană care să asiste la citirea indicațiilor contorului, la efectuarea verificării metrologice de expertiză și a controlului integrității contorului de apă și a sigiliilor aplicate acestuia, precum și la deconectarea instalațiilor sale interne de apă și de canalizare, în cazurile prevăzute de actele legislative și normative în domeniu;

c) să fie informat din timp de către operator despre regimul de furnizare a apei, stabilit în localitate, inclusiv cu privire la limitările sau întreruperile în prestarea serviciilor publice de alimentare cu apă și de canalizare, în modul stabilit de actele legislative și normative în domeniu;

d) să inițieze modificarea și completarea contractului de prestare a serviciului sau a anexelor acestuia, inclusiv în cazul în care apar modificări noi în baza actelor legislative și normative în domeniu, prin acorduri adiționale;

- e) să renunțe (definitiv sau temporar) la serviciile operatorului, în modul stabilit de actele legislative și normative în domeniu;
- f) să primească, la cerere, informații privind tarifele în vigoare și calitatea apei, privind volumul de consum, plățile și penalitățile calculate și achitate;
- g) să primească răspuns la petițiile și reclamațiile adresate operatorului în modul și în termenele stabilite de legislație;
- h) să solicite recuperarea prejudiciilor cauzate din vina operatorului, în conformitate cu actele legislative și normative în domeniu;
- i) să beneficieze de compensații pentru plata serviciilor publice de alimentare cu apă și de canalizare, din sursele bugetului local sau din bugetul de stat;
- j) alte drepturi stabilite în actele legislative și normative în domeniu.

Articolul 22. Evidența apei furnizate consumatorilor și a apei uzate evacuate în sistemele de canalizare

(1) Volumul de apă furnizat consumatorilor și volumul de apă uzată evacuată în sistemele de canalizare și recepționate de către operator se determină în baza indicilor înregistrați de contoarele instalate în punctul de delimitare a instalațiilor interne a consumatorului și rețeaua publică de alimentare cu apă a operatorului.

(2) În lipsa contorului, volumul de apă consumat se calculează conform normelor de consum aprobate în modul stabilit, conform prevederilor actelor normative în vigoare.

(3) În cazul în care contorul a fost demontat pentru verificare metrologică sau reparație, consumul de apă se va calcula conform volumului mediu al ultimelor 3 luni înregistrat pînă la verificare, deteriorare.

(4) Achiziționarea, proiectarea, instalarea, exploatarea, întreținerea și reparația, înlocuirea și verificarea metrologică a echipamentelor de evidență a consumului se efectuează:

la bransamentele obiectivelor ce aparțin instituțiilor publice – conform clauzelor contractului încheiat între consumator și operator, din contul mijloacelor financiare prevăzute în bugetele publice;

la bransamentele obiectivelor ce aparțin agenților economici – conform clauzelor contractului încheiat între consumator și operator, din contul mijloacelor financiare proprii ale agenților economici;

la bransamentele blocurilor de locuințe aflate în exploatare – de către operator, din contul mijloacelor financiare prevăzute în tarifele pentru serviciile de alimentare cu apă și de canalizare, calculate conform Metodologiei determinării, aprobării și aplicării tarifelor pentru serviciile de alimentare cu apă, canalizare și epurare a apelor uzate;

în apartamentele blocurilor de locuințe, încăperile locuibile în cămine, precum și în casele individuale – de către operator, în baza contractului bilateral, prin aplicarea unui tarif distinct, calculat și aprobat de Agenție, în conformitate cu Metodologia de determinare, aprobare și aplicare a tarifelor

pentru serviciile auxiliare prestate de către operatorii serviciilor de alimentare cu apă și de canalizare.

În lipsa contractului respectiv, toate lucrările de achiziționare, instalare, exploatare, întreținere și reparație, înlocuire și verificare metrologică a contoarelor de apă se efectuează de către consumator, din contul său, în conformitate cu reglementările în vigoare.

(5) Tipul concret de contor, care urmează a fi instalat, se selectează de către operator, de comun acord cu consumatorul, conform modelelor aprobate și incluse în Registrul de stat al mijloacelor de măsurare al Republicii Moldova, cu includerea parametrilor și caracteristicilor tehnice ale acestora în condițiile tehnice prevăzute în contractul încheiat între consumator și operator.

(6) Consumatorul este responsabil pentru păstrarea integrității contorului și a sigiliilor aplicate, în conformitate cu contractul încheiat cu operatorul.

(7) Verificarea metrologică a contoarelor se efectuează la expirarea termenului de verificare metrologică de expertiză, stabilit în lista oficială a mijloacelor de măsurare supuse controlului metrologic legal în laboratoarele desemnate de către Autoritatea Centrală de Metrologie, cu participarea părților interesate. În cazul rezultatelor negative ale verificărilor metrologice, contorul de apă se înlocuiește sau se repară.

(8) Operatorul și consumatorul de apă pot iniția verificarea metrologică de expertiză a contoarelor înainte de termen în cazul în care una dintre părți are reclamații. Dacă reclamația se confirmă, se fac recalculări, iar dacă nu se confirmă, cheltuielile de verificare le suportă reclamantul.

(9) Demontarea contoarelor instalate la branșamente se efectuează de către operator, sau de consumator cu coordonarea prealabilă scrisă cu operatorul.

(10) La proiectarea construcțiilor noi, reconstrucția sau reparația capitală a obiectivelor existente, trebuie prevăzută, în mod obligatoriu, instalarea contoarelor care corespund cerințelor tehnice înaintate de operator și actelor normative de exploatare, pentru fiecare consumator.

(11) Nu se admite prestarea serviciilor de alimentare cu apă și de canalizare noilor consumatori, fără instalarea contoarelor legalizate în Republica Moldova, incluse în Registrul de stat al mijloacelor de măsurare al Republicii Moldova.

(12) Contoarele aflate deja în exploatare (indiferent din contul cui sînt instalate) și care corespund condițiilor tehnice de instalare și actelor normative în vigoare de exploatare se vor utiliza pînă la uzura lor completă în baza rezultatelor verificării metrologice sau pînă la deteriorare.

Articolul 23. Facturarea și achitarea serviciilor publice de alimentare cu apă, canalizare și epurare a apelor uzate

(1) Operatorul facturează lunar serviciile prestate consumatorului (subconsumatorului) în baza volumului de apă potabilă utilizată și/sau volumului de apă uzată evacuată în sistemul public de canalizare și tarifelor în vigoare.

(2) Factura de plată pentru serviciile de alimentare cu apă, canalizare și epurare a apelor uzate se emite de către operator, cu indicarea termenului de achitare a acesteia.

(3) Consumatorii achită serviciile în termenele stabilite în contract (15 zile calendaristice de la expedierea facturilor de plată de către operator).

Articolul 24. Regulamentul cu privire la serviciile publice de alimentare cu apă și de canalizare

(1) Raporturile juridice dintre operatorii, prestatori de servicii publice de alimentare cu apă și/sau de canalizare și consumatori sînt reglementate de prezenta lege și de Regulamentul cu privire la serviciile publice de alimentare cu apă și de canalizare, elaborat și aprobat de Agenție.

(2) Regulamentul cu privire la serviciile publice de alimentare cu apă și de canalizare va cuprinde norme cu privire la proiectarea, montarea și recepționarea instalațiilor interne de apă și de canalizare, la delimitarea rețelelor publice de alimentare cu apă și de canalizare de instalațiile interne de apă și de canalizare, la exploatarea și la întreținerea instalațiilor interne de apă și de canalizare, va conține prevederi referitor la termenele și la procedura de racordare la rețelele publice de alimentare cu apă și de canalizare a instalațiilor interne de apă și de canalizare, la încheierea contractelor privind serviciile publice de alimentare cu apă și de canalizare, la evidența consumului de apă, la plata apei, la deconectarea instalațiilor interne de apă și de canalizare, la limitarea și întreruperea serviciilor publice de alimentare cu apă și de canalizare, la examinarea reclamațiilor consumatorilor și la modalitatea de soluționare a diferendelor și litigiilor dintre operatori și consumatori.

CAPITOLUL VI

Prestarea serviciilor publice de alimentare cu apă și de canalizare

Articolul 25. Alimentarea cu apă potabilă

(1) Apa potabilă distribuită prin sistemele publice de alimentare cu apă este destinată satisfacerii cu prioritate a necesităților gospodărești ale populației, ale instituțiilor publice, agenților economici, precum și combaterea și stingerea incendiilor, în lipsa apei industriale.

(2) Apa potabilă distribuită consumatorilor trebuie să îndeplinească, la bransamentele acestora, condițiile de potabilitate prevăzute în normele tehnice și reglementările legale în vigoare, precum și parametrii de debit și presiune precizați în condițiile tehnice eliberate de către operator și în contractele de prestare a serviciilor respective.

(3) La elaborarea condițiilor tehnice pentru lucrările de proiectare, operatorii se vor încadra în prevederile planului urbanistic general al localității sau planul local de amenajare a teritoriului. În cazul în care localitatea nu dispune de planul urbanistic general actualizat sau planul local de amenajare a teritoriului actualizat, operatorul, înainte de eliberare a condițiilor tehnice, va

aproba prin decizia respectivă a autorităților publice locale planul de dezvoltare a rețelelor.

(4) La finalizarea lucrărilor, instalațiile și rețelele publice de alimentare cu apă și de canalizare, situate pe teren public, construite de persoane juridice și/sau persoane fizice, indiferent de sursa de finanțare, care asigură cu servicii doi sau mai mulți consumatori, se transmit în gestiune operatorului în modul stabilit în contract.

(5) În localitățile care dispun de sisteme publice de alimentare cu apă ai căror consumatori sînt asigurați cu apă în volum deplin se interzice forarea de noi fîntîni arteziene și exploatarea celor existente pentru utilizarea apelor subterane, cu excepția cazurilor în care se obține acordul operatorului coordonat cu autoritatea publică locală:

a) este necesară crearea surselor de rezervă pentru alimentarea cu apă a obiectelor de importanță strategică și funcționarea normală a acestora în situații excepționale;

b) în cazul în care cerințele de apă ale consumatorului nu pot fi acoperite integral de către operator.

(6) În cazurile în care este necesară alimentarea cu apă a obiectivelor pentru comerțul sezonier, a celor destinate pentru amenajarea teritoriului, gospodăriei drumurilor și a spațiilor verzi, precum și a celor aflate în construcție, operatorul este în drept să permită construcția rețelelor și instalațiilor provizorii. În aceste cazuri, consumurile de apă vor fi contorizate, iar plata pentru serviciile prestate se va efectua conform indicilor contorului.

(7) Racordarea rețelelor și instalațiilor provizorii la coloanele de distribuție a apei sau la hidranți este interzisă.

(8) În exteriorul clădirilor, rețelele provizorii se poziționează în pămînt la o adîncime stabilită de normele în construcții în vigoare sau în canale subterane. Poziționarea rețelelor la suprafața terenului se permite numai în cazul în care rețelele respective urmează a fi folosite doar în perioada caldă a anului.

Articolul 26. Alimentarea cu apă industrială

(1) Pentru satisfacerea altor nevoi, cum ar fi stropitul străzilor și al spațiilor verzi, spălarea piețelor și a străzilor, spălarea periodică a sistemului de canalizare, spălarea autovehiculelor și consumul tehnologic al unităților industriale, se va utiliza cu precădere apa industrială.

(2) Apa industrială se poate asigura fie prin sisteme centralizate publice de alimentare cu apă, fie prin sisteme individuale realizate și exploatate de consumatori.

(3) Se interzice orice legătură sau interconectare între rețelele de alimentare cu apă industrială și rețelele de alimentare cu apă potabilă, precum și rețelele fîntînilor arteziene.

Articolul 27. Alimentarea cu apă în condiții de situații excepționale

(1) Prestarea serviciilor publice de alimentare cu apă și de canalizare consumatorilor în condiții de situații excepționale (avarii, catastrofe, calamități

cu caracter natural etc.) se efectuează în conformitate cu actele legislative și normative în vigoare.

(2) În cazul lipsei de apă, cauzate de calamități naturale și tehnogene, distribuția apei se va face conform unui program propus de operator și aprobat de autoritățile administrației publice locale. Acest program va fi adus la cunoștință consumatorilor prin diverse mijloace (mass-media, telefon, afișare la utilizator etc.).

Articolul 28. Evacuarea apelor uzate

(1) Cantitatea substanțelor poluante în apele uzate evacuate în sistemele publice de canalizare trebuie să nu depășească concentrația maxim admisibilă. Apele uzate trebuie să respecte prescripțiile indicate în prevederile actelor normative în vigoare și în contractul de prestare a serviciilor, astfel încât prin natura, cantitatea ori calitatea lor să nu conducă la:

- a) degradarea construcțiilor și instalațiilor componente ale sistemelor centralizate publice de canalizare;
- b) diminuarea capacității de transport a rețelelor și a canalelor colectoare;
- c) perturbarea funcționării normale a stației de epurare, prin depășirea debitului și a încărcării sau prin inhibarea proceselor de epurare;
- d) apariția unor pericole pentru igiena și sănătatea populației sau a personalului în procesul de exploatare a sistemului;
- e) apariția pericolelor de explozie.

(2) Evacuarea în receptorii naturali a apelor uzate epurate și depozitarea nămolurilor provenite de la stațiile de epurare se fac numai în condiții calitative și cantitative precizate în documentele de mediu eliberate de autoritățile competente, potrivit reglementărilor în vigoare din domeniul protecției calității apei și a mediului, astfel încât să se garanteze protecția și conservarea mediului.

(3) Preluarea în sistemele publice de canalizare a apelor uzate provenite de la întreprinderile industriale sau de la alți consumatori neracordați la rețelele publice de transportare și/sau de distribuție a apei se poate aproba numai în măsura în care capacitatea sistemelor nu este depășită din punct de vedere hidraulic sau al încărcării cu substanțe impurificatoare și doar dacă nu conțin poluanți toxici sau care pot inhiba ori bloca procesul de epurare.

(4) Nămolurile provenite din stațiile de tratare a apei, din sistemele de canalizare și din stațiile de epurare a apelor uzate se tratează și se prelucrează în vederea neutralizării, deshidratării, depozitării controlate sau valorificării, potrivit reglementărilor legale în vigoare privind protecția și conservarea mediului.

(5) Evacuarea apelor uzate în sistemele de canalizare ale operatorului se face numai în baza autorizațiilor de racordare și/sau de deversare scrise, eliberate de operatorii care administrează și exploatează sistemele de canalizare, și care efectuează controlul calității apelor recepționate și al contractelor de prestare a serviciilor de canalizare, încheiate cu aceștia.

O condiție obligatorie pentru eliberarea autorizațiilor de deversare a apelor uzate ale agenților economici care dispun de fântâni arteziene este deținerea

autorizației de folosință specială a apei, conform Codului Apelor al Republicii Moldova.

(6) Pentru obținerea autorizațiilor de deversare a apelor uzate industriale în rețeaua publică de canalizare sau înnoirea ei, agentul economic (consumatorul) depune o cerere de forma stabilită de către operator, la care se anexează:

a) documentația de proiect, pentru unitățile economice noi sau re tehnologizate, avizată de Inspectoratul Ecologic de Stat, sau cartea tehnică a gospodăririi apelor – pentru întreprinderile existente (la înnoirea acordului de racordare);

b) schema sistemului de canalizare a întreprinderii;

c) schema stației locale de preepurare a apelor uzate (dacă există);

d) informația despre parametrii de evacuare a apelor uzate industriale;

e) normativele privind compoziția și debitele de ape uzate industriale evacuate;

f) datele despre compoziția apelor uzate la deversarea în rețeaua publică: rezultatele analizelor probelor de ape uzate la debite medii și maxime, în perioadele unor cantități medii și maxime de substanțe poluante (variația sau cronograma concentrațiilor poluanților), până la și după stația locală de epurare, precum și în punctele principale ale rețelei de canalizare, după finalizarea proceselor tehnologice;

g) cantitatea de nămoluri formate, metodele de prelucrare și utilizare;

h) raportul despre realizarea planului de măsuri tehnico-organizatorice de reducere a debitelor de ape uzate evacuate în rețeaua publică și de respectare a valorilor admisibile ale indicatorilor de calitate și a regimului de deversare a apelor uzate (la înnoirea acordului de racordare);

i) certificatele igienice și de calitate, substanțele folosite în procesul tehnologic și componența acestora;

j) ordinul privind abilitarea persoanelor responsabile (cel puțin doi oameni) pentru prelevarea probelor de ape uzate evacuate și semnarea actelor respective.

(7) Stabilirea condițiilor de evacuare a apelor uzate de la agenții economici în sistemele de canalizare ale localităților se efectuează de către operator, reieșind din Normativele Deversării Limitat Admisibile (DLA) în emisari, eliberate în modul stabilit de legislația în vigoare.

(8) La depunerea cererilor de racordare a agenților economici la sistemele de canalizare ale localităților, solicitantul va prezenta operatorului documentația de proiect, însoțită de avizul pozitiv al expertizei ecologice de stat, și datele despre volumul și compoziția apelor uzate, care urmează a fi evacuate în sistemul de canalizare al localității, iar în cazul reconstrucției întreprinderii sau extinderii capacităților de producție, solicitantul va prezenta și informația privind compoziția apelor uzate și graficul-orar de evacuare a acestora.

(9) Autorizația de deversare a apelor uzate în rețeaua publică de canalizare pentru întreprinderile nou construite sau reconstruite/re tehnologizate se eliberează după darea obiectivului respectiv în exploatare, care a fost construit în

conformitate cu proiectul avizat de Inspectoratul Ecologic de Stat și cu condiția existenței capacităților necesare ale instalațiilor de epurare ale sistemului de canalizare al localității. Dacă condițiile de recepționare a apelor uzate în rețeaua publică prevăd epurarea/preepurarea locală a acestora, operatorul eliberează autorizația de conectare și deversare numai după darea în exploatare a stației de preepurare, care trebuie să asigure eficiența de epurare necesară/suficientă pentru deversarea apelor uzate în rețeaua publică de canalizare a localității.

(10) La perfectarea autorizației de deversare a apelor uzate industriale în rețeaua publică de canalizare, operatorul trebuie să examineze materialele explicativ justificate prezentate de consumatorul apei, luând în calcul:

a) preepurarea apelor uzate industriale sau a unei părți din acestea la stația locală a operatorului.

b) preepurarea apelor uzate industriale în comun cu apele uzate ale altor întreprinderi în cadrul unor stații de epurare ale grupului de întreprinderi (dacă așa ceva există);

c) reutilizarea maximă a apelor uzate epurate pentru asigurarea proceselor tehnologice cu apă industrială sau pentru alte folosințe;

d) implementarea de noi tehnologii, care oferă posibilitatea de reducere a consumului de apă sau a debitului de ape uzate, precum și ale gradului lor de poluare;

e) folosirea sistemelor închise de alimentare cu apă industrială sau utilizarea repetată și succesivă a apei în procesele tehnologice ale întreprinderii;

f) recuperarea substanțelor utile conținute în apele uzate industriale;

g) tratarea și utilizarea nămolurilor rezultate din procesele tehnologice și din preepurarea apelor uzate industriale.

(11) După obținerea tuturor materialelor de la agentul economic, operatorul le examinează în termen de 20 zile și, în cazul în care condițiile de evacuare a apelor uzate corespund cerințelor actelor normative în vigoare din domeniul protecției mediului ambiant, acesta eliberează autorizația de deversare și încheie contractul de prestare a serviciilor de canalizare.

(12) Autorizația de deversare a apelor uzate în rețeaua publică de canalizare se eliberează agentului economic pe un termen suficient pentru realizarea planului de măsuri tehnico-organizatorice necesare pentru efectuarea activităților indicate în alin. (10) lit. c) și d), pe un termen de 2 ani, după care urmează o nouă solicitare de prelungire a termenului de valabilitate. Autorizația de deversare a apelor uzate poate fi anulată în cazul schimbării condițiilor de canalizare a localității sau nerespectării de către utilizator a condițiilor de deversare a apelor uzate.

(13) Evacuarea apelor uzate în lipsa contractului bilateral încheiat se consideră racordare neautorizată pentru care operatorul respectiv poartă răspundere, conform legislației în vigoare.

(14) În cazul în care condițiile de evacuare a apelor uzate în rețeaua publică nu pot fi îndeplinite din punct de vedere economic sau tehnologic, agentul economic prezintă fundamentarea respectivă cu indicarea cauzelor neîndeplinirii condițiilor de deversare, care se examinează în termen de 10 zile

de către operator, luându-se decizia de încheiere cu agentul economic a unui contract de evacuare a apelor uzate supraîncărcate, la tarife majorate. Contractul poate fi încheiat numai în cazul în care stația de epurare dispune de rezerve necesare pentru a efectua epurarea apelor uzate, ținând cont de indicatorii respectivi și că nu se aduc prejudicii funcționării normale a rețelelor și instalațiilor de epurare, și cu asigurarea respectării condițiilor de calitate stabilite pentru evacuarea apelor uzate epurate în emisar.

(15) Eliberarea autorizației de deversare și încheierea contractului privind evacuarea în sistemele de canalizare a localităților cu diferite ape uzate ce necesită modificarea tehnologiei sau a parametrilor de funcționare a stației de epurare poate fi efectuată numai după realizarea tuturor măsurilor necesare pentru asigurarea condițiilor de evacuare a apelor uzate epurate în emisar.

(16) Orice modificări ale indicatorilor normativi de calitate, precum și ale regimului de deversare a apelor uzate în canalizarea localității, stabiliți în contractul de prestare a serviciilor de canalizare atrage după sine sancțiuni stipulate în contract.

(17) La deversarea de către agenții economici a apelor uzate în sistemul de canalizare al operatorului, ale căror volum și nivel de poluare nu depășesc normativele aprobate de Consiliul local, se aplică tarifele în vigoare pentru serviciile de evacuare a apelor uzate.

(18) În cazul în care volumul, substanțele în suspensie, consumul biochimic de oxigen pentru 5 zile (CBO 5), precum și alți indici depășesc normativele aprobate de autoritățile administrației publice locale, se aplică tarife diferențiate, calculate proporțional indicilor normativelor indicate, conform condițiilor contractuale, iar în lipsa acestor clauze în contractul obligatoriu – conform modalității stabilite prin Legea nr.1540-XIII din 25 februarie 1998 privind plata pentru poluarea mediului și prin alte acte legislative în vigoare.

(19) Consumatorii, care au admis deversarea în rețeaua de canalizare a operatorului cu substanțe care au provocat ieșirea din funcțiune parțială sau totală a sistemelor de canalizare ale operatorului, inclusiv a stațiilor de epurare, recuperează prejudiciul în modul stabilit de legislația în vigoare.

(20) Toate litigiile apărute se soluționează în instanțele de judecată.

Articolul 29. Întreruperi și limitări la prestarea serviciilor publice de alimentare cu apă și/sau de canalizare

(1) Furnizarea apei potabile și recepționarea apelor uzate se efectuează fără întreruperi, dacă contractul încheiat între operator și consumator (între consumator și (subconsumator) nu prevede un alt regim. Excepție fac cazurile indicate în prezentul articol.

(2) Dacă consumatorul intenționează să sisteze furnizarea apei către subconsumator ori recepționarea apelor uzate, el este obligat să anunțe, cu 3 zile înainte, despre aceasta operatorul.

(3) Limitarea volumului de apă furnizat consumatorului, precum și reglementarea regimului de furnizare a apei se face potrivit condițiilor

contractului respectiv, în conformitate cu prevederile prezentei legi și ale regulamentelor aprobate la nivel local.

(4) În anumite situații, după ce consumatorul respectiv a fost prevenit în prealabil, operatorul este în drept să suspendeze furnizarea apei sau recepționarea apelor uzate, cu condiția că aceste acțiuni nu vor influența negativ calitatea serviciilor prestate altor consumatori. Asemenea situații sînt:

a) starea tehnică nesatisfăcătoare a rețelelor și instalațiilor de alimentare cu apă și/sau de canalizare, aflate în administrarea consumatorului, și refuzul acestuia de a lichida încălcările regulilor de exploatare tehnică;

b) refuzul repetat, din motive obiective, de a permite reprezentantului operatorului, împuternicit cu dreptul de control, accesul la instalațiile și rețelele de alimentare cu apă și/sau de canalizare, la dispozitivele și construcțiile aferente, pentru examinările prescrise sau pentru verificarea și citirea datelor contoarelor, efectuarea măsurărilor și prelevarea probelor de ape uzate, aplicarea sigiliilor, reglementarea distribuției apei potabile (în cazul nerespectării limitelor stabilite), precum și pentru executarea altor lucrări de exploatare, întreținere, reconstrucție, construcție etc.;

c) dispoziția organelor teritoriale de supraveghere sanitară și de mediu;

d) neîndeplinirea de către consumator a condițiilor contractului încheiat cu operatorul privind limitele consumului de apă, volumul și calitatea apelor uzate evacuate sau cerințele privind protecția mediului;

e) depistarea instalațiilor și construcțiilor conectate neautorizat la rețelele consumatorului sau subconsumatorului, precum și la sistemele de alimentare cu apă și/sau de canalizare ale operatorului;

f) neachitarea de către consumator a plății pentru serviciile prestate de operator în termenele stabilite în prezenta lege și în contractul de prestare a serviciilor de alimentare cu apă și/sau de canalizare.

(5) Despre executarea lucrărilor planificate (de reparație, racordare, reconstrucție etc.) la rețelele și instalațiile de alimentare cu apă și/sau de canalizare, la care sînt racordate rețelele consumatorului, operatorul este obligat să anunțe consumatorul în prealabil, în termen de 3 zile lucrătoare.

(6) Operatorul este în drept să suspendeze furnizarea apei potabile, recepția apelor uzate sau să reducă, fără preaviz, volumul serviciilor prestate în următoarele cazuri:

a) sistarea energiei electrice la obiectivele sistemelor publice de alimentare cu apă și de canalizare de către furnizorul de energie;

b) producerea circumstanțelor de forță majoră, a avariilor la rețelele și instalațiile de alimentare cu apă și/sau de canalizare, precum și degradarea bruscă și esențială a calității apei la sursa de captare, ca urmare a concentrației mari de poluanți în apă, care necesită sistarea de urgență a distribuției apei și/sau a recepționării apelor uzate;

c) necesitatea de a mări debitul apei în locurile în care urmează să fie stinse incendiile;

(7) În cazul furnizării apei cu întrerupere din cauza capacității insuficiente a apeductului, operatorul, cu acordul autorităților administrației publice locale,

organizează distribuirea apei potabile în sectoarele corespunzătoare ale localităților, conform unui orar, anunțând consumatorii despre regimul de furnizare. Totodată, operatorul elaborează și realizează măsurile necesare pentru a asigura ulterior livrarea apei către consumatori, în volumele preconizate.

(8) Despre toate cazurile de suspendare a livrării de apă la obiectele care dispun de rețele exterioare și interioare de apeduct de protecție contra incendiilor operatorul va anunța serviciul de pompieri din sector.

(9) Operatorii au dreptul să suspendeze prestarea serviciilor către consumatorii care încalcă reglementările în vigoare, prevederile contractuale, utilizează servicii în mod fraudulos și care nu achită contravaloarea serviciilor prestate, prin debranșarea de la rețelele publice de transportare sau de distribuție a apei ori de la rețelele publice de canalizare, cu solicitarea recuperării prejudiciului cauzat.

(10) Reluarea prestării serviciilor de alimentare cu apă și de canalizare se va face în termen de maximum 3 zile lucrătoare, după înlăturarea cauzelor care au condus la deconectarea și achitarea plății pentru reconectare. Cheltuielile justificate aferente suspendării, respectiv, reluării furnizării/prestării serviciilor, se suportă de către consumator.

Articolul 30. Conectarea neautorizată a obiectivelor consumatorilor la rețelele publice de alimentare cu apă și/sau de canalizare ale operatorilor

(1) Racordarea instalațiilor interne de apă și canalizare la sistemul public respectiv se efectuează de către operator după îndeplinirea condițiilor incluse în avizul de racordare.

(2) Se consideră neautorizate conectările:

a) executate fără avizul prealabil al operatorului sau după expirarea termenului de valabilitate al contractului cu acesta;

b) care sînt folosite înainte de a fi recepționate și date în exploatare în modul stabilit de actele normative în vigoare;

c) care sînt exploatate pînă la încheierea contractului de prestare a serviciilor.

(3) Se consideră neautorizate construcțiile și instalațiile:

a) executate fără proiect sau în baza unui proiect neautorizat în modul stabilit ori după un proiect care nu a fost coordonat cu instituțiile abilitate, inclusiv după orice proiect în care nu au fost respectate condițiile tehnice;

b) executate fără supravegherea tehnică a instituțiilor abilitate;

c) reconstruite fără avizul operatorului sau cele ale căror echipamente de măsurare au fost demontate și montate (instalate) fără avizul prealabil al operatorului.

(4) Se interzice racordarea rețelilor de transportare și distribuție a apei care nu corespund cerințelor normative de calitate pentru apa potabilă la rețelele de alimentare cu apă potabilă.

(5) Pentru conectarea neautorizată la rețelele operatorului poartă răspundere proprietarul construcțiilor și a instalațiilor conectate sau

antreprenorul, iar la rețelele consumatorului – consumatorul și proprietarul construcțiilor și a instalațiilor respective.

(6) Responsabilitatea pentru conectarea rețelelor nou construite, înainte ca acestea să fie recepționate o poartă persoana fizică sau juridică – proprietar al acestor rețele.

(7) Operatorul este obligat să întocmească procese-verbale în toate cazurile de conectare neautorizate depistate, care urmează a fi sancționate contravențional.

(8) Construcțiile și instalațiile conectate neautorizat trebuie să fie debransate neîntârziat de la rețelele la care au fost conectate.

(9) Cheltuielile legate de debransarea construcțiilor și instalațiilor neautorizate le suportă proprietarii și persoanele indicate la alineatele (5) și (6) ale prezentului articol.

Articolul 31. Indicatorii de performanță a serviciilor publice de alimentare cu apă și de canalizare

(1) Serviciile publice de alimentare cu apă și de canalizare prestate prin sistemele de alimentare cu apă și de canalizare trebuie să corespundă, la bransamentele consumatorilor, indicatorilor de performanță stabiliți în Regulamentul privind indicatorii de performanță a serviciilor de alimentare cu apă și de canalizare, aprobat de către Agenție sau, după caz, de autoritățile administrației publice locale.

(2) Indicatorii de performanță a serviciilor de alimentare cu apă și de canalizare prestate consumatorilor se stabilesc în funcție de necesitățile consumatorilor, de starea tehnică a sistemelor de alimentare cu apă și de canalizare, investițiile efectuate și cele care sînt necesare de a fi efectuate, eficiența acestora și reieșind din practica internațională.

Articolul 32. Contractul de prestare a serviciilor publice de alimentare cu apă și/sau de canalizare

1) Prestarea serviciilor de alimentare cu apă și de canalizare se efectuează numai în bază de contract, încheiat între operator și consumator.

(2) Contractul de prestare a serviciilor, încheiat cu consumatorul stipulează, în mod obligatoriu, denumirea operatorului și a consumatorului, adresa locului unde se prestează serviciile, adresele operatorului și ale consumatorului, codurile poștale, telefoanele/faxurile de contact, codurile fiscale, conturile bancare, funcțiile, numele, prenumele persoanelor care semnează contractul, codul de identificare al proprietarului, obiectul contractului, nivelurile de calitate, termenul de racordare a instalației de utilizare, modalitatea de evidență a consumului de apă și serviciilor de canalizare, obligațiile, drepturile și responsabilitățile operatorului și ale consumatorului, mijloacele prin care se pot obține informații despre toate tarifele în vigoare, condițiile de întrerupere a prestării serviciilor de alimentare cu apă și de canalizare, condițiile de deconectare și de reconectare a instalației de utilizare la rețelele publice, durata contractului, precum și modalitatea de modificare, de suspendare ori de reziliere

a contractului, acțiunile care trebuie întreprinse în caz de nerespectare a nivelurilor de calitate prevăzute în contract, modalitatea și cuantumul reducerii plăților pentru serviciile de alimentare cu apă și de canalizare în caz de nerespectare de către operator a termenelor de prestare sau de prestare a lor la nivel nesatisfăcător, modalitățile de soluționare a litigiilor aferente neexecutării sau executării defectuoase a clauzelor contractuale, alte clauze negociate de părți și care nu contravin legislației.

(3) Clauzele contractuale pot fi detaliate și completate în anexe și în alte acte adiționale.

(4) Pentru încheierea contractului, solicitantul va depune operatorului o cerere, indicând numele și prenumele (denumirea, în cazul persoanei juridice), adresa (sediul), scopul pentru care se solicită prestarea serviciului (serviciilor) respectiv(e), debitul solicitat al apei, caracteristicile apei și regimul de furnizare dorit, debitul și natura apelor ce urmează a fi deversate în rețelele de canalizare, regimul deversării.

(5) În cazul în care alimentarea cu apă a consumatorului se asigură în exclusivitate din surse proprii ale consumatorului, contractul se încheie numai pentru serviciile de canalizare și/sau epurare a apelor uzate.

(6) Contractarea serviciilor se face în funcție de necesitățile solicitanților, precum și de posibilitățile tehnice ale operatorului.

(7) Volumele de apă furnizată sau de ape uzate recepționate sînt indicate în contract, excepție fac consumatorii casnici.

(8) Pe durata valabilității contractului, părțile contractante pot modifica condițiile printr-un acord adițional sau să inițieze suspendarea ori rezilierea contractului.

(9) Operatorul poate întrerupe prestarea de servicii persoanei fizice sau persoanei juridice care nu își onorează obligațiile de plată prevăzute în contract sau care nu respectă condițiile, aprobate, de prestare a acestor servicii.

CAPITOLUL VII

Reglementarea tarifelor și finanțarea serviciilor publice de alimentare cu apă și de canalizare

Articolul 33. Reglementarea tarifelor la serviciile publice de alimentare cu apă și de canalizare

(1) În domeniul alimentării cu apă și de canalizare se supun reglementării următoarele tarife:

- a) tariful pentru apa potabilă (alimentarea cu apă potabilă);
- b) tariful pentru apa industrială;
- c) tariful pentru canalizare;
- d) tariful pentru epurarea apelor uzate.

(2) Tarifele reglementate la serviciile publice de alimentare cu apă potabilă, apă industrială și tarifele la serviciile publice de canalizare pentru operatori la nivel de regiune, raion, municipiu și oraș se determină și se aprobă

de Agenție, iar la nivel de sat, comună de către autoritățile publice locale, conform metodologiei prestabilite.

(3) Metodologia de determinare, aprobare și aplicare a tarifelor reglementate pentru serviciile auxiliare prestate de către operatorii serviciilor de alimentare cu apă și de canalizare, indicate în alin.(1) al prezentului articol se elaborează și se aprobă de către Agenție, în modul stabilit pentru anumite perioade.

(4) Metodologia de determinare, aprobare și aplicare a tarifelor reglementate la serviciile publice de alimentare cu apă și de canalizare include:

a) componența și modul de calculare a:

consumurilor aferente plăților pentru apa captată, evacuarea și epurarea apelor uzate;

consumurilor materiale;

consumurilor și cheltuielilor necesare pentru instalare, reparație, verificare metrologică, înlocuire a contoarelor conform art.22 al prezentei Legi;

consumurilor aferente retribuirii muncii;

uzurii mijloacelor fixe, inclusiv în cazul reevaluării acestora, pentru a asigura ca activele respective să nu fie depreciate mai mult de o dată și pentru a exclude activele care au fost obținute gratuit prin donații și granturi;

costurilor suportate și a veniturilor obținute din activele utilizate în activitățile reglementate;

cheltuielilor aferente exploatării eficiente și întreținerii obiectelor sistemului public de alimentare cu apă și canalizare;

consumurilor și pierderilor de apă în rețelele publice de alimentare cu apă;

cheltuielilor comerciale, generale și administrative;

nivelului de rentabilitate;

altor cheltuieli operaționale;

b) determinarea costurilor incluse în tarif, separat pentru fiecare activitate desfășurată de titularul de licență;

c) condițiile de utilizare a uzurii anuale a mijloacelor fixe, a cheltuielilor materiale de întreținere și de exploatare, modul de reflectare a acestora în tarif în cazul utilizării lor în alte scopuri;

d) principiile de efectuare a investițiilor în sectorul public de alimentare cu apă și de canalizare și modul de recuperare a acestora prin tarif;

e) modul de ajustare a tarifelor pentru perioada de valabilitate a metodologiei tarifare.

(5) Tarifele pentru serviciile publice de alimentare cu apă, canalizare și/sau epurare a apelor uzate se calculează și se aprobă în condițiile prezentei legi, conform următoarelor principii:

a) prestarea fiabilă a serviciilor publice de alimentare cu apă, canalizare și epurare a apelor uzate consumatorilor la costuri minime, necesare pentru funcționarea eficientă a capacităților de producție ale operatorului;

b) acoperirea consumurilor și cheltuielilor pentru captarea, pomparea, tratarea, filtrarea, transportarea, distribuția și furnizarea apei, colectarea, transportarea, epurarea și deversarea apelor uzate;

c) acoperirea consumurilor și cheltuielilor aferente exploataării eficiente a stațiilor de pompare, rețelelor și instalațiilor de tratare a apei și de epurare a apelor uzate, precum și a celor pentru protecția mediului ambiant;

d) desfășurarea unei activități eficiente și profitabile, ce ar oferi operatorului posibilitatea de a-și recupera mijloacele financiare investite în dezvoltarea și reconstrucția capacităților de producție, fără a lua în calcul pierderile financiare provenite din aplicarea în perioadele precedente a unor tarife ce nu acopereau costurile justificate și necesare, fapt care ar permite operatorului să efectueze noi investiții și să-și recupereze investițiile efectuate, în termene normative.

(6) Pentru operatorii titulari de licențe eliberate de Agenție, stabilirea tarifelor de alimentare cu apă, canalizare și/sau epurare a apelor uzate se efectuează de către Agenție și, respectiv, pentru operatorii ce activează la nivel de sate și comune, de către autoritățile administrației publice locale, astfel încât structura și nivelul acestora:

a) să acopere costul justificat economic al furnizării/prestării serviciilor publice de alimentare cu apă și de canalizare;

b) să asigure funcționarea eficientă și în siguranță a serviciilor publice de alimentare cu apă și de canalizare, protecția și conservarea mediului, precum și sănătatea populației;

c) să minimalizeze consumul excesiv și să stimuleze investițiile de capital;

d) să garanteze respectarea autonomiei financiare a operatorului;

e) să garanteze continuitatea serviciilor publice de alimentare cu apă și de canalizare.

(7) Stabilirea, ajustarea sau modificarea tarifelor se va efectua cu condiția respectării următoarelor cerințe:

a) asigurarea exploataării, întreținerii și administrării eficiente a sistemelor publice de alimentare cu apă și de canalizare;

b) realizarea, pe perioada angajată, a unui raport cost/calitate cât mai optim pentru serviciile prestate și asigurarea unui echilibru între riscurile și beneficiile asumate de părțile contractante;

c) asigurarea prestării serviciilor la nivelul indicatorilor de calitate stabiliți în Regulamentul privind indicatorii de performanță a serviciilor publice de alimentare cu apă și de canalizare sau în contractul de delegare a gestiunii serviciilor.

(8) La stabilirea tarifelor, se aplică o cotă de pierderi de apă în funcție de starea tehnică a sistemelor de alimentare cu apă și canalizare, calculată de către operator în baza Metodologiei privind elaborarea normativelor de consum tehnologic și altor consumuri neevidențiate de apă, elaborate și aprobate de către Agenție.

(9) Operatorul are dreptul să solicite periodic, o dată în an, ajustarea tarifelor, în funcție de modificările intervenite în structura costurilor și cheltuielilor suportate.

(10) Operatorul are dreptul să propună tarife compuse, stabilite conform unei metodologii elaborate și aprobate de către Agenție, care cuprind o

componentă fixă, proporțională cheltuielilor necesare pentru menținerea în stare de funcționare și exploatare în condiții de siguranță și eficiență a sistemului de alimentare cu apă și de canalizare, și una variabilă, în funcție de consumul de apă, respectiv, de cantitatea de ape uzate evacuate, înregistrată la consumatori.

(11) În cazul în care operatorul prestează servicii publice de alimentare cu apă și de canalizare în mai multe localități, acesta poate aplica tarife separate, pentru fiecare localitate în parte, aprobate în modul stabilit de către autoritatea administrației publice locale sau de Agenție, după caz. În acest caz, operatorul are obligația să țină contabilitate distinctă pentru fiecare din activitățile desfășurate în fiecare localitate în parte.

(12) Pentru operatorii care activează în condițiile unor acorduri, contracte încheiate cu organisme financiare internaționale, ratificate sau aprobate de către Parlament sau Guvern, tarifele pentru serviciile de alimentare cu apă și de canalizare se calculează și se aprobă de către Agenție.

(13) Titularii de licențe sînt obligați să prezinte Agenției informațiile care îi sînt necesare în activitatea de supraveghere a corectitudinii evidenței consumurilor și cheltuielilor efective și a calculării tarifelor reglementate.

(14) Hotărârile Agenției cu privire la aprobarea tarifelor reglementate se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, iar a autorităților publice locale în presa locală.

(15) Stabilirea, aprobarea și revizuirea tarifelor la serviciile auxiliare prestate consumatorilor de către operatorul rețelelor publice de alimentare cu apă și de canalizare, inclusiv pentru racordarea la rețea se efectuează conform Metodologiei de determinare, aprobare și aplicare a tarifelor pentru serviciile publice de alimentare cu apă și de canalizare, elaborată și aprobată de Agenție și publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Articolul 34. Finanțarea serviciilor publice de alimentare cu apă și de canalizare

(1) Finanțarea cheltuielilor și consumurilor necesare funcționării și exploatării sistemelor publice de alimentare cu apă și de canalizare se asigură prin încasarea de la consumatori, în baza facturilor emise de operatori, a contravalorii serviciilor prestate.

(2) Finanțarea investițiilor pentru înființarea, dezvoltarea, reabilitarea și modernizarea sistemelor de alimentare cu apă și de canalizare intră în competența organelor centrale de specialitate ale administrației publice și autorităților administrației publice locale. În funcție de modalitatea de gestiune adoptată și de clauzele contractuale stabilite prin actele juridice, în baza cărora se desemnează operatorul, sarcinile privind finanțarea investițiilor pot fi transferate complet sau parțial operatorului.

(3) Finanțarea lucrărilor de investiții și asigurarea surselor de finanțare se realizează în conformitate cu prevederile legislației în vigoare privind finanțele publice.

(4) În cazul gestiunii prin intermediul concesiunii sau parteneriatului public-privat, orice subvenție acordată serviciului public de alimentare cu apă și

de canalizare va putea fi aprobată numai dacă determină o reducere a tarifului și/sau o creștere a calității serviciilor, corespunzătoare subvenției alocate.

CAPITOLUL VIII

Dispoziții finale și tranzitorii

Articolul 35. Reorganizarea și lichidarea operatorului

(1) Procedura de reorganizare sau lichidare a operatorului se efectuează în conformitate cu legislația Republicii Moldova în vigoare.

(2) Contractele de parteneriat public-privat sau concesiune a serviciilor publice de alimentare cu apă și de canalizare, valabil încheiate de către autoritățile administrației publice locale, organul central de specialitate al administrației publice, precum și de întreprinderile specializate create pînă la data intrării în vigoare a prezentei legi, produc efecte juridice potrivit prevederilor contractuale și statutelor lor.

Art.36. Intrarea în vigoare

(1) Prezenta lege intră în vigoare după 6 luni din data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

(2) Guvernul, în termen de 6 luni de la data publicării prezentei legi în Monitorul Oficial al Republicii Moldova:

a) va prezenta Parlamentului propuneri privind aducerea legislației în vigoare în concordanță cu prezenta lege;

b) va aduce actele sale normative în concordanță cu prezenta lege.

(3) Agenția și autoritățile administrației publice locale, în termen de 6 luni de la data publicării prezentei legi în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, vor elabora și vor aduce actele sale normative în concordanță cu prezenta lege.

Președintele Parlamentului

NOTĂ INFORMATIVĂ

la proiectul Legii serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare

Temeiurile juridice pentru elaborarea proiectului de lege a serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare sîrvesc:

- Legea serviciilor publice de gospodărie comunală nr. 1402-XV din 24.10.2002.
- Programul de activitate al Guvernului Republicii Moldova Integrarea Europeană: LIBERTATE, DEMOCRAȚIE, BUNĂSTARE 2011-2014;
- Programul de alimentare cu apă și de canalizare a localităților din Republica Moldova, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr. 1406 din 30 decembrie 2005;
- Strategia privind aprovizionarea cu apă și canalizare a localităților din Republica Moldova, aprobată prin Hotărîrea Guvernului nr. 662 din 13 iunie 2007;
- Hotărîrea Guvernului nr. 179 din 23.03.2011 „Cu privire la aprobarea Planului de activitate al Guvernului pentru anii 2011-2014”.

Proiectul legii a fost elaborat, ca un act nou, în conformitate cu prevederile art.28 alin.(2) al Legii privind actele normative ale Guvernului și ale altor autorități ale administrației publice centrale și locale nr. 317-XV din 18 iulie 2003.

Conform proiectului, legii i s-a atribuit statut de lege organică, analogic legii cu privire la energia electrică nr. 124 din 23.12.2009 și legii cu privire la gazele naturale nr.123 din 23.12.2009, dat fiind că reglementează un domeniu foarte specific și important pentru economia Republicii Moldova și populația țării și care determină atît securitatea cetățenilor cît și securitatea țării în întregime.

După adoptarea acestei legi urmează a fi modificate și completate un șir de acte legislative, inclusiv:

- Legea serviciilor publice de gospodărie comunală nr. 1402-XIV din 24 octombrie 2002;
- Legea privind administrația publică locală nr. 436-XVI din 28.12.2006;
- Legea cu privire la parteneriatul public-privat nr. 179-XIV din 10.07.2008;
- Legea privind statutul municipiului Chișinău nr.431-XIII din 19.04.1995;
- Legii privind reglementarea prin licențiere a activității de întreprinzător nr. 451-XV din 30 iulie 2001, care sînt legi organice.

Ministerul Mediului a efectuat Analiza Impactului de Reglementare (AIR) la acest proiect de lege, care a fost examinat și avizat pozitiv de către Grupul de lucru al Comisiei de Stat pentru Reglementarea Activității de Întreprinzător.

E de menționat, că proiectul de lege amintit, nu afectează nici o parte implicată în procesul de înființare, organizare, gestionare, finanțare, exploatare.

monitorizare și control al funcționării serviciului de alimentare cu apă și canalizare, inclusiv nu sunt necesare surse financiare suplimentare de la bugetul de stat sau cele locale.

Cadrul legislativ existent în sectorul alimentării cu apă și canalizării din Republica Moldova a fost elaborat în anii 1993-1996 și nu este corelat cu prevederile legislației Uniunii Europene și celei internaționale. Mai mult ca atât, un domeniu atât de important pentru orice comunitate din republică, cât și pentru economia națională în întregime, astăzi nu este reglementat printr-o lege specifică domeniului dat.

Deși, pe parcursul ultimilor ani, serviciile de alimentare cu apă și de canalizare au fost influențate de diverse transformări organizatorice, tehnice și administrative, care urmau să contribuie la ameliorarea situației privind alimentarea localităților cu apă, canalizarea și epurarea apelor uzate, precum și situația economico-financiară precară a întreprinderilor de alimentare cu apă și de canalizare, totuși schimbări esențiale în acest domeniu n-au fost înregistrate.

Actualmente, conform Legii privind administrația publică locală Nr. 436 din 28.12.2006, tarifele pentru serviciile de alimentare cu apă și de canalizare se calculează în conformitate cu Metodologia determinării, aprobării și aplicării tarifelor pentru serviciile publice de alimentare cu apă, de canalizare și epurare a apelor uzate, aprobată prin Hotărârea Consiliului de Administrație al ANRE nr.164 din 29 noiembrie 2004 se aprobă de către Consiliile locale.

De regulă, autoritățile administrației publice locale aprobă tarife diferențiate pentru diferite categorii de consumatori: pentru populație - tarife mai mici, iar pentru agenții economici și organizațiile bugetare – tarife majorate, acoperind o bună parte din tarifele pentru populație. Această diferență constituie 190,6 mil. lei (158,2 mil. lei – agenții economici și 32,4 mil. lei – organizațiile bugetare).

Mai mult ca atât, organele administrației publice locale, în majoritatea cazurilor, tergiversează aprobarea tarifelor, iar cele aprobate nici pe departe nu acoperă cheltuielile economice argumentate ale întreprinderilor de alimentare cu apă și de canalizare (în mediu pe republică cheltuielile sunt acoperite doar la nivel de 65%). Ca rezultat, peste 90% din întreprinderi activează cu pierderi financiare enorme (anul 2010 – 14870,5 mii lei, 2011 - 29477,5 mii lei, iar în semestrul I al anului 2012 - 13472,7 mii lei), practic fiind falimentare, ceea ce nu permite atragerea investițiilor la dezvoltarea și exploatarea eficientă a sistemelor de alimentare cu apă și de canalizare, delegarea serviciilor și implementarea parteneriatului public - privat.

Scopul elaborării proiectului de lege a serviciului de alimentare cu apă și de canalizare este stabilirea cadrului juridic privind înființarea, organizarea

gestionarea, finanțarea, exploatarea, monitorizarea și controlul funcționării serviciului de alimentare cu apă și canalizare, crearea condițiilor instituționale pentru dezvoltarea sistemelor comunale și îmbunătățirea calității serviciilor prestate.

Proiectul de lege în cauză stabilește atribuțiile și responsabilitățile autorităților administrației publice centrale și locale, operatorilor și consumatorilor de servicii, drepturile și obligațiile acestora, procesul de organizare și funcționare a serviciilor de alimentare cu apă și de canalizare, de reglementare a serviciilor publice inclusiv licențierea operatorilor, și aprobare a tarifelor pentru serviciile respective, de finanțare a serviciilor de alimentare cu apă și de canalizare etc.

Proiectul stipulează, că înființarea, organizarea, coordonarea, gestionarea și monitorizarea serviciilor de alimentare cu apă și de canalizare, precum și exploatarea și asigurarea funcționării sistemelor publice de alimentare cu apă și de canalizare aferente acestora constituie atribuții exclusive ale autorităților administrației publice locale și, după caz, centrale de specialitate, care se exercită în condițiile legii.

Conform proiectului în cauză calitatea de operatori o pot deține agenții economici prestatori de servicii de alimentare cu apă și de canalizare, care asigură funcționarea, gestionarea, administrarea și exploatarea sistemelor publice de alimentare cu apă și de canalizare. În temeiul prezentei legi operatorii serviciilor de alimentare cu apă și de canalizare vor avea aceleași drepturi și obligații în raporturile cu autoritățile administrației publice locale sau cu consumatorii, indiferent de modalitatea de gestiune adoptată sau de statutul juridic, de forma de organizare, de natura capitalului, de tipul de proprietate ori de țara de origine.

Important este, că operatorii serviciilor de alimentare cu apă și de canalizare pot fi regionalizate și își pot desfășura activitatea în alte localități. În acest caz, acestea pot aplica tarife distincte pentru fiecare localitate, aprobate în modul stabilit, menținând evidența distinctă pentru fiecare activitate, având contabilitate separată pentru fiecare tip de serviciu și/sau localitate de operare în parte.

Conform proiectului legii date, calitatea de consumator al serviciilor de alimentare cu apă și de canalizare o are orice persoană fizică sau juridică, având branșament de apă și/sau racord de canalizare și care beneficiază de serviciile operatorului în bază de contract de prestare a serviciilor respective.

Este foarte important de menționat că proiectul în cauză îi obligă pe operatori să asigure parametrii de calitate a apei potabile și apelor uzate prevăzuți în actele normative în vigoare în Republica Moldova și Directivele Europene.

Evidența volumului de apă furnizat consumatorilor (subconsumatorilor) și a volumului de apă uzată evacuată în sistemele de canalizare și recepționate de către furnizor se efectuează în baza datelor înregistrate de aparatele de evidență a apei.

Achiziționarea, proiectarea, instalarea, exploatarea, întreținerea și reparația, înlocuirea și verificarea metrologică, în termenele indicate în lista oficială a mijloacelor de măsurare supuse controlului metrologic legal a aparatelor de evidență, se va efectua în felul următor:

la bransamentele obiectivelor ce aparțin instituțiilor publice - în conformitate cu clauzele contractuale, încheiate între utilizator și operator, din contul mijloacelor financiare prevăzute în bugetele publice;

la bransamentele obiectivelor ce aparțin agenților economici - în conformitate cu clauzele contractuale, încheiate între utilizator și operator, din contul mijloacelor financiare proprii ale agenților economici;

la bransamentele blocurilor locative, aflate în exploatare - de către operator, din contul mijloacelor financiare, prevăzute în tarifele pentru serviciile de alimentare cu apă și de canalizare, calculate conform Metodologiei determinării, aprobării și aplicării tarifelor pentru serviciile de alimentare cu apă, de canalizare și epurare a apelor uzate;

în apartamentele blocurilor de locuințe, încăperile locuibile în cămine, precum și în casele individuale – de către operator, în baza contractului bilateral, prin aplicarea unui tarif distinct, calculat și aprobat de operator, în conformitate cu Metodologia de determinare, aprobare și aplicare a tarifelor pentru serviciile auxiliare prestate de către operatorii serviciilor de alimentare cu apă și de canalizare, elaborată și aprobată de Agenție, care include toate cheltuielile economice argumentate ale operatorului pentru achiziționarea, instalarea, exploatarea, întreținerea și reparația, înlocuirea și verificarea metrologică a contoarelor de apă.

În lipsa contractului respectiv, toate lucrările de achiziționare, instalare, exploatare, întreținere și reparație, înlocuire și verificare metrologică a contoarelor de apă se efectuează de către consumator, din contul său, în conformitate cu reglementările în vigoare.

Proiectul de lege stabilește, că la proiectarea construcțiilor noi, reconstrucția sau reparația capitală a obiectivelor existente trebuie prevăzută în mod obligatoriu instalarea aparatelor de evidență pentru fiecare consumator, iar furnizarea/prestarea serviciilor de alimentare cu apă și de canalizare noilor consumatori, fără instalarea contoarelor, incluse în Registrul de stat al mijloacelor de măsurare al Republicii Moldova nu se admite.

Proiectul de lege menționat prevede, că autoritatea de reglementare competentă pentru serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare la nivel de regiuni, raioane, municipii, orașe este Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică (A.N.R.E.), iar la nivel de sate și comune – autoritățile administrației publice locale.

Aceasta va contribui la depolitizarea procesului de elaborare și aprobare a tarifelor pentru serviciile de alimentare cu apă și de canalizare, crearea condițiilor instituționale pentru dezvoltarea sistemelor de alimentare cu apă și de canalizare și îmbunătățirea calității serviciilor prestate, îmbunătățirea situației economico-financiare a întreprinderilor prestatoare de atare servicii, crearea imaginii și condițiilor favorabile pentru atragerea investițiilor locale și străine în sectorul dat etc.

În cazul în care tarifele pentru serviciile de alimentare cu apă și de canalizare vor fi aprobate la nivelul acoperirii tuturor cheltuielilor argumentate ale întreprinderilor prestatoare de servicii și o rentabilitate de 5%, acestea anual vor obține un profit în sumă de peste 40 mil. lei, care ar putea fi îndreptat la modernizarea și dezvoltarea sistemelor de alimentare cu apă și de canalizare și deci volumul investițiilor necesare care urmează a fi alocate anual de la bugetul de stat și cele locale se va micșora respectiv.

Conform avizelor ministerelor și organizațiilor interesate proiectul în cauză este susținut.

La definitivarea proiectului de lege s-a ținut cont, practic, de toate obiecțiile și propunerile organizațiilor interesate, ceea ce a îmbunătățit conținutul proiectului dat. Tabelul divergențelor asupra obiecțiilor, comentariilor și propunerilor înaintate pe parcursul elaborării proiectului legii este alăturat.

Modificările și completările care urmează a fi efectuate în actele normative și legislative în vigoare, precum și elaborarea de noi acte normative și legislative în conformitate cu prezenta legea a serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare vor crea în ansamblu cadrul juridic unitar privind înființarea, organizarea, gestionarea, finanțarea, exploatarea, monitorizarea și controlul funcționării serviciului comunal de alimentare cu apă și de canalizare, crearea condițiilor instituționale pentru dezvoltarea sistemelor comunale și îmbunătățirea calității serviciilor prestate.

Conform Matricii de Politici (Obiectivele pentru tranșa III) proiectul în cauză urmează a fi adoptat de către Parlament până la finele anului 2012.

Suntem ferm convinși, că proiectul de lege propus va fi susținut și va avea un efect pozitiv asupra activității întreprinderilor de alimentare cu apă și de canalizare și tuturor consumatorilor.

Ministrul mediului

Gheorghe Șalaru

MINISTERUL JUSTIȚIEI
AL REPUBLICII MOLDOVA

MD 2012, mun. Chișinău, str.31 August 1989, nr. 82
Tel.(3732) 23- 47- 95, fax.(3732) 23 47 97

МИНИСТЕРСТВО ЮСТИЦИИ
РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА

MD 2012, мун. Кишинэу, ул.31 Августа 1989, № 82
Tel.(3732) 23- 47- 95, факс (3732) 23 47 97

18.09.2013 Nr. 03/506
La nr. _____ din _____

Cancelaria de Stat a Republicii Moldova

Cu referire la *proiectul de lege privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare*, prezentat spre contrasemnare, reiterăm următoarele.

În conformitate cu art. 30 din Legea nr. 780-XV din 27 decembrie 2001 privind actele legislative, dispozițiile finale și tranzitorii ale actului legislativ cuprind, de regulă, prevederi referitoare la:

a) modalitatea de intrare în vigoare și de punere în aplicare a noilor reglementări;

b) corelarea noilor reglementări cu cele din actele legislative preexistente și menținerea temporară a unor situații juridice născute sub imperiul reglementărilor preexistente;

c) obligația autorităților responsabile de a executa actul legislativ, de a lua măsurile și de a efectua procedurile necesare executării.

e) compatibilitatea noilor reglementări cu cele ale legislației comunitare;

d) indicarea, după caz, a perioadei de punere în aplicare a normelor armonizate cu prevederile legislației comunitare.

În acest context, la art. 36 urmează a fi exclus alin. (2), deoarece acesta nu ține de intrarea în vigoare a prezentei legi. Completarea cu noi prevederi a Legii nr. 451-XV din 30 iulie 2001 privind reglementarea prin licențiere a activității de întreprinzător se va efectua printr-o lege distinctă în conformitate cu procedura legislativă. Mai mult ca atât, în cazul completării actului legislativ cu unul sau mai multe elemente structurale, acestea primesc numărul părții (cărții), titlului, capitolului, secțiunii, articolului, alineatului sau al subdiviziunilor acestuia, după care se adaugă și indicii respectivi.

Totodată, proiectul va fi coordonat în mod obligatoriu cu societatea civilă.

Viceministru

Vladimir GROSU

MD-2004, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt 198
Tel. 24-36-41

Nr. 17/288 din 02.11 2012
La nr. 05/1-04/693 din 17 octombrie 2012

Agenția “Apele Moldovei”

Prin prezenta, Vă remitem atașat Raportul de expertiză anticorupție asupra proiectului de lege privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare.

Anexă: potrivit textului – 3 (trei) file.

Director

Viorel CHETRARU

1305
12

RAPORT DE EXPERTIZĂ ANTICORUPȚIE

asupra nivelului coruptibilității proiectului

de lege privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare

I. EVALUAREA GENERALĂ A PROIECTULUI

1. Evaluarea fundamentării proiectului

1.1 Fundamentarea generală a proiectului

a. Autor al inițiativei legislative este Guvernul RM, autor nemijlocit - Agenția "Apele Moldovei", ceea ce corespunde art. 73 din Constituție și art. 47(44) din Regulamentul Parlamentului.

b. Categoria actului legislativ propus este lege organică, ceea ce corespunde art. 72 din Constituție și art. 6-11 din Legea privind actele legislative, nr.780-XV din 27.12.2001

c. Scopul promovării proiectului. Proiectul de lege privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare (în continuare – proiect) are drept scop eficientizarea sistemului de prestare a serviciilor de aprovizionare cu apă și de canalizare. Noile reglementări vor stabili cadrul legal necesar pentru organizarea, gestionarea și monitorizarea funcționării serviciilor publice de alimentare cu apă. Proiectul stabilește condițiile, modul de acordare, suspendare și retragere a licenței pentru activitatea operatorilor din domeniul prestării serviciilor de alimentare cu apă. În contextul noilor reglementări sunt prevăzute drepturile și obligațiile tuturor subiecților implicați în proces (operatorii, consumatorii, cât și autoritățile publice de specialitate). Toate aceste norme vor avea un impact pozitiv în vederea garantării unor prestări de servicii calitative, precum și protecția intereselor consumatorilor și ale statului.

Impactul promovării proiectului constă în stabilirea unei baze legale în scopul dezvoltării sectorului de aprovizionare cu apă și sporirii încrederii consumatorilor în activitățile statului privind asigurarea populației cu servicii de calitate.

d. Suficiența argumentării. Deși scopul proiectului, la general, este unul clar definit care vine întru executarea Strategiei privind aprovizionarea cu apă și canalizare a localităților din Republica Moldova, aprobată prin Hotărârea de Guvern nr. 662 din 13.06.2007, totuși, unele norme din proiect sunt redactate cu incertitudine, în special ce privește implementarea și aplicabilitatea acestora. Afirmatia în cauză se datorează expunerilor generale. De exemplu, articolul 10 din proiect prevede mecanismul de obținere a licenței, acesta conținând norme pur declarative ce țin de procedura de prelungire a licenței, fără a reglementa mecanismul de implementare a procedurii. Prin urmare, nu ne putem expune cu siguranță asupra efectului scontat al aplicării proiectului de lege în ceea ce privește instituirea unui cadru normativ performant în domeniul siguranței aprovizionării cu apă și a serviciilor de canalizare. În opinia noastră, proiectul de lege, odată intrat în vigoare, cel puțin la faza inițială, va

crea unele confuzii, în special pentru consumatori, ce țin de evidenta apei furnizate acestora. În cazul dat, facem trimitere la normele care stabilesc costul contoarelor instalate de către operatori și includerea acestui cost în tarifele pentru serviciile de alimentare ale consumatorilor.

Atragem atenția că totalitatea reglementarilor care au un caracter general sunt generatoare de corupție, întrucât la aplicare, același text de lege poate fi interpretat diferit, în dependență de scopurile urmărite.

Într-o altă ordine de idei, constatăm unele expuneri ca fiind lipsite de sens, de exemplu alin. (3) art. 11, care prevede că „hotărârea Agenției privind suspendarea licenței se după adoptarea unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile”. O asemenea redare a normei trebuie strict evitată, întrucât firul logic al textului este unul incomplet și nu poate fi urmărit în mod evident, ceea ce va crea numeroase confuzii la aplicare. De aceea, recomandăm autorului de a exclude asemenea formulări care ar putea duce la interpretări greșite ale normei.

1.2 Fundamentarea economico-financiară a proiectului

În nota informativă fundamentarea economico-financiară lipsește, deși considerăm că prevederile proiectului presupun cheltuieli financiare. Astfel, procedura de licențiere a activității de prestare a serviciilor publice de alimentare cu apă și/sau de canalizare este un proces complex care implică multiple resurse (umane, tehnice) și nu în ultimul rând financiare, acoperirea cărora trebuie să fie prevăzută în nota de argumentare. Informația cu referire la fundamentarea economică acorda proiectului o transparență. La fel, de acoperirea financiară depinde și nivelul de implementare a noilor prevederi.

Conform art. 20 lit.d) din Legea nr. 780-XV din 27.12.2001 privind actele legislative, nota informativă trebuie să includă o fundamentare financiară detaliată în sensul indicării cuantumului resurselor financiare necesare a fi alocate din buget pentru realizarea prevederilor proiectului, în cazul în care implementarea acestora necesită careva cheltuieli. Totodată, este necesar a se ține cont și de mijloacele bugetare disponibile pentru anul bugetar în gestiune.

1.3 Analiza impactului de reglementare a proiectului

Proiectul a fost supus analizei impactului de reglementare, în conformitate cu prevederile Legii cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător nr. 235/20.07.2006.

1.4 Promovarea sau prejudicierea intereselor de grup ori individuale, în lipsă unei justificări a interesului public.

Prevederile proiectului nu promovează și nu prejudiciază careva interese de grup sau individuale în lipsa justificării interesului public.

2. Evaluarea compatibilității proiectului cu standarde anticorupție

În proiect nu au fost atestate incompatibilități cu standardele naționale și internațional anticorupție și nu au fost identificate domenii în care proiectul nu satisface cerințele sau sînt în contradicție cu aceste standarde.

Asigurarea transparenței în procesul decizional. Cu referire la transparența în procesul decizional constatăm ca proiectul prenotat este plasat pe pagina oficială a Ministerului Mediului, cerința impusă de prevederile Legii privind transparența în procesul decizional nr. 239-XVI din 13.11.2008, potrivit căreia autoritățile publice sunt obligate de a întreprinde măsurile necesare pentru asigurarea posibilităților de participare a cetățenilor, a asociațiilor constituite în corespundere cu legea, a altor părți interesate la procesul decizional, plasand proiectul de act normativ pe pagina web oficială a institutiei

II. EVALUAREA ÎN FOND A PROIECTULUI

1. *Formulari lingvistice ambigui*

Textul proiectului. corespunde tehnicii legislative și normative, regulilor limbajului și expresiei juridice.

2. *Conflicte ale normelor de drept*

Nu sînt identificate conflicte ale normelor de drept, capabile să genereze coruptibilitate.

3. *Norme de trimitere, de blanchetă și norme în alb*

Nu sînt identificate norme de trimitere, de blanchetă și norme în alb, capabile să genereze coruptibilitate.

4. *Discreții excesive ale autorităților publice*

Alin. (3) art. 11 - în cazul în care se constată că operatorul, titular de licență, nu și-a îndeplinit obligațiile, ...licența poate fi suspendată de către Agenție, cu adresarea ei în instanța de judecată. Adresarea în instanță trebuie să se facă în termen de 3 zile lucrătoare de la adoptarea hotărîrii de către Agenție. Hotărîrea Agenției privind suspendarea licenței se ia după adoptarea unei hotărîri judecătorești definitive și irevocabile.

Potrivit textului citat Agenția, în cazul suspendării unei licențe pentru prestarea unor servicii publice de aprovizionare cu apă și/sau canalizare, va lua două hotărâri, una fiind până la adresarea în instanța de judecată, iar a doua după ce instanța se va expune pe marginea cazului. Formularea în cauză este cu o considerată lipsa de precizie întrucât, nu este suficient de clar stipulat după care din hotărîri survine suspendarea propriu zisă, imediat după decizia hotărîrii Agenției și pînă la hotărîrea instanței de judecată sau după hotărîrea instanței. Stabilirea momentului suspendării nemijlocite este unul primordial întrucît, acesta poate influența în continuare activitatea agentului economic din domeniul prestării serviciilor de aprovizionare cu apă potabilă, dat fiind faptul că între aceste două hotărîri ale Agenției va exista o perioadă nedeterminată de timp, în dependentă de emiterea hotărîrii de judecată.

Norma respectivă posedă un grad sporit de coruptibilitate, ceea ce va oferi autorității competente dreptul de a suspenda activitatea în mod discreționar. Prin urmare, la aplicarea normei în varianta propusă de autor, se pot genera și favoriza manifestări de corupție, ceea ce va afecta în mod evident interesele legale ale agenților economici.

În concluzie, menționăm că în contextul unui act normativ care stabilește o procedură, trebuie să se prevadă toate aspectele detaliat, astfel ca fiecare persoană interesată să nu parcurgă la o deducere sau interpretare a normelor din conținutul actului normativ, și să găsească reglementarea stipulată expres în normă.

Recomandarea: Recomandăm autorului de a stipula expres în textul normei după emiterea carei hotărâri va surveni nemijlocit suspendarea licenței de prestare a serviciilor publice de alimentare cu apă și/sau de canalizare. Astfel, se va asigura o procedură uniformizată și echitabilă a procesului de suspendare, pentru toate părțile implicate în proces.

5. *Cerințe excesive pentru exercitarea drepturilor persoanelor*

Nu sînt identificate cerințe excesive, care să depășească cadrul rezonabil pentru realizarea drepturilor sau obligațiilor subiecților vizati.

6. Accesul limitat la informație, lipsa transparenței

Textul proiectului nu necesită a fi evaluat prin prisma accesului la informație sau asigurării transparenței.

7. Lipsa sau insuficiența mecanismelor de control

Implementarea prevederilor proiectului nu presupune aplicarea carorva mecanisme suplimentare de control.

8. Responsabilitate și sancțiuni necorespunzătoare

Proiectul nu implică careva responsabilități și nu necesită referințe exprese la responsabilitate și sancțiunile aplicate pentru încălcarea prevederilor sale.

9. Alte obiecții

Alin. (6) art. 10 – Licențele pentru prestarea serviciilor de alimentare cu apă și de canalizare se eliberează pe un termen de 20 de ani. Normele privind modalitatea de prelungire a licenței vor fi stipulate în Regulamentul privind licențierea.

Menționăm că domeniul licențierii a activității de întreprinzător este extrem de vulnerabil la manifestări de corupție și necesită o abordare detaliată. Potrivit normelor, procedura de prelungire a licenței va fi stabilită printr-un Regulament privind licențierea, însă fără a desemna modul de aprobare și care va fi autoritatea competentă de elaborarea acestuia (va fi elaborat sub forma unei hotărâri de Guvern sau a unui act departamental de Agenție). Astfel, în lipsa indicării exprese a formei de adoptare a acestui act normativ, se pot crea o multitudine de dificultăți, la stabilirea unei instituții responsabile de elaborare sau, din contra, se pot produce abuzuri din partea unor organe interesate. Din acest considerent, optăm pentru stabilirea expresă a autorității responsabile de elaborarea Regulamentului sus enunțat.

Recomandarea: Recomandăm autorului de a completa după sintagma „în Regulamentul privind licențierea” cu sintagma „aprobat prin hotărâre de Guvern.”. În acest caz, Guvernul va fi autoritatea responsabilă de a aproba actul normativ prevăzut în proiect.

La lit. h) alin. (2) art. 18 - Să instaleze, repare, înlocuiască și să verifice metrologic contoarele de apă la consumatorii casnici, inclusiv în apartamentele blocurilor de locuit, din cont propriu conform art.23 alin. (4) al prezentei Legi.

Considerăm eronată expunerea literei h), datorită faptului că aceasta face trimitere în mod greșit la art. 23 alin. (4), ca normă care reglementează procedura de stabilire a costurilor pentru instalarea, repararea, înlocuirea ș.a. contoarelor de apă în cazul consumatorilor casnici, ceea ce nu coincide de facto, potrivit reglementărilor date expuse în normă. Astfel, o asemenea trimitere este lipsită de logică, iar implementarea unor astfel de prevederi vor crea dificultăți atât pentru agenții economici, cât și pentru consumatorii casnici.

Articolul 23 alin. (4) prevede modul de facturare a serviciilor publice de aprovizionare cu apă, iar norma care trebuie indicată ca fiind cea care prevede modul de stabilire a costurilor la contoare pentru consumatorii casnici, în opinia noastră, este cea prevăzută de art. 22 alin. (4).

Recomandarea: Recomandam autorului de a revedea norma în cauză și de a substitui cifra „23” cu cifra „22”, ceea ce va acorda normei un sens logic.

Expertiza a fost efectuată în temeiul Regulamentului cu privire la organizarea procesului de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, adoptat prin Hotărârea Guvernului nr. 977 din 23.08.2006, în condițiile Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, aprobată prin ordinul directorului Centrului pentru Combaterea Crimelor Economice și Corupției nr. 47 din 03.05.2007, de către

 Cristina Diacenco
inspector al Direcției legislative și expertiza anticorupție
29 Octombrie 2012

Prezentul raport este publicat pe pagina oficială a Centrului Național Anticorupție - www.cccec.md